

SOKOLSKI GLASNIK

GLASILO SAVEZA SOKOLA KRALJEVINE JUGOSLAVIJE

Mesečni prilog „Sokolska prosveta“

Ljubljana,
26 maja 1933

Izlazi svakog petka • Godišnja pretplata 50 Din • Uredništvo i uprava nalazi se u Učiteljskoj tiskari, Frančiškanska
ulica 6, telefon broj 2177 • Račun poštanske štedionice broj 12.943 • Oglasi po ceniku • Rukopisi se ne vraćaju

God. IV
Broj 22

Atak italijanske delegacije u Ženevi na jugoslovensko Sokolstvo

Čudan zahtev da se jugoslovensko Sokolstvo uračuna u vojne efektivne — Nepojmljivo
izvršavanje istine sa političkom tendencijom ili puka neobaveštenost — Sjajan, dokumen-
tovan odgovor jugoslovenske delegacije

Jugoslovensko Sokolstvo opet je uzeto na nišan. Ovoga puta to je učinjeno s jedne strane, s koje, doduše, naše Sokolstvo ni do sada nije bilo nikada gledano s prijaznim okom, ali ipak ni s te strane ti napadaji barem nisu nosili otvoreni oficijozni karakter kako je to slučaj ovoga puta, kada je taj atak izvršen lično od visokih službenih i odgovornih predstavnika jedne velike sile. Što više, ovaj najnoviji napadaj na naše Sokolstvo izveden je s jednog mesta, s koga se to nije nikako moglo očekivati, jer za to nije bilo a niti uopće ima ma i najmanjeg stvarnog povoda. Ton i način, na koji je ovoga puta bilo atakirano naše Sokolstvo i naša država, iznenadio je i same članove tog visokog tela, koje po svom čisto stručnom karakteru i radu, van svakih političkih primesa, ima da radi na jednoj teškoj i odgovornoj zadaći u nastojanju da pomogne rešenju jednog toliko krupnog pitanja, koje danas interesuje sav svet i čije bi uspešno rešenje donelo olakšanje svim narodima ispaćenog čovečanstva. Pri rešavanju tog krupnog pitanja uzela je najpripravnije učesća i naša država, koja ulaže sve napore i daje najvidljiviji dokaz, koliko joj na srcu leži i koliko joj je potreban trajan i ne pomućen mir među narodima, i umesto otvorenog priznanja, koje bi naša nacija zaslužila za ogromne napore i žrtve, koje ona prinosi i čini za održanje mira, ona se umesto toga stavlja većito na kušnju, tešku i mučnu, i to sa mnogih strana, sa kojih se eto hoće da se našu državu pretstavi i prikaže kao jednu zavojevačku silu, silu skroz na skroz vojničku, militarističku, koja je opasnost za mir; sa tih strana hoće da se našu zemlju prikaže u najcrnijem svetlu, kao zemlju u kojoj nema mirnih, radnih, treznih, poštenih i pitomih ljudi koji imaju sve potrebe i težnje civilizovanog i kulturnog čoveka već kao zemlju u kojoj sve što je živo misli, oseća i živi samo za oružje. Kao da smo mi doista zemlja, u kojoj krstare naoružane grupe, milicija, jurišni odredi, u kojoj se omladina dovikuje i ukazuje da joj životni simbol ima da bude puška, koju jedino treba ljubiti, mitraljez, koji se mora obožavati, a i bodež, koji se ne sme zaboraviti!

Tako nas eto optužuje i sada »miloroljubi« u Ženevi u Komitetu za vojne efektivne Konferencije za razoružanje, kada postaviše zahtev, da se u vojne efektivne, vojne formacije, uračunaju Sokoli, Narodna odbrana, Orjuna, neke tobože naše komitske organizacije i neke trojke... pa dalje Jadranska straža i Jugoslovenska matica! Zaista čoveku zdravog razuma izgleda prosto neverovatno, da je jedan visoki oficijelni predstavnik jedne velike sile, njen »ekspert«, mogao da tako neinformisano iznese jedan takav predlog, za koji izjavljuje, da je »dokumentarno utvrđeno«. Vajnih li dokumenata jedne izveštajne službe!

Radi retke zanimljivosti samog predmeta i da on ostane zabeležen u sokolskim analizama, mi ćemo ovaj »dogadaj« — da ga tako nazovemo —, i ako je u javnosti već dovoljno poznat, rekapitulirati i u našem listu.

Dne 17 o. m. u sednici Komiteta za vojne efektivne Konferencije za razoružanje u Ženevi italijanski delegati otvorili su pravu paljbu na jugoslovensko Sokolstvo, a što je i samim načinom kao i radi predmeta o kome je pala reč izazvalo među svim drugim članovima Komiteta pravo iznenađenje i čuđenje, jer je eto italijanska delegacija odjednom u Jugoslaviji pronašla neke nove, do sada nepoznate naoružane potajne formacije. U svojim govorima, naime, italijanski delegati zahtevali su da se uračuna u vojne efektivne jugoslovenski Soko, streljačke družine, neke »milicije«, neke komite i neke trojke, Narodna odbrana, Jadranska straža i Jugoslovenska matica. U svojim govorima italijanski delegati osobito su se oštro oborili na jugoslovensko Sokolstvo, protiv koga su bili iznešeni, naravno, posvema lažni i netačni podaci.

Na ovu italijansku neočekivanu filipiku, koja je protiv jugoslovenskog Sokola upravo vrvila lažima, netačnostima, namernim i tendencioznim iskrivljivanjem istine i stvarnih činjenica, odgovorio je sa sjajnom i razumljivom lakoćom, ali i s najvećom energičnošću naš delegat general g. Nenadović uz pomoć i vazduhoplovnog potpukovnika g. Naumovića.

U svom upravo briljantnom i tako dokumentovanom odgovoru na italijanske »argumente« general g. Nenadović je uglavnom rekao:

»Jugoslovenski Soko nije posledica rata, kao što je to slučaj sa izvesnim organizacijama u drugim zemljama, koje imaju prikrivene političke i vojničke ciljeve. Prva sokolska organizacija stvorena je u Pragu pre 70 godina, odakle je Sokolstvo prešlo i u našu zemlju, gde se je postepeno razvijalo u Hrvatskoj, Slovenačkoj i Dalmaciji i uvek bilo tolerisano od samih vlasti Austro-Ugarske Monarhije, kao ustanova koja nije ofenzivna u političkom pogledu i koja nema nikakav vojnički karakter. U Srbiji Sokolstvo je osnovano na istim principima pre 53 godine. Njega je osnovao jedan slikar, koji je pre nekoliko godina umro u 99 godini starosti.

Nakon što je general Josip Nenadović potanko izložio istorijat Sokolstva, za celo vreme slušan od svih prisutnih delegata ostalih država s najvećom pomnošću i zanimanjem, kojima je očevidno sokolska organizacija bila neverovatno tendenciozno prikazana od strane italijanskih delegata i od

njihove propagande, on je dalje naročito podvukao, da je jasno, da je sokolska organizacija jedna stara ustanova koja nema nikakove vojne smernice, da Sokolstvo danas ima međunarodni karakter, jer postoji i jedna zajednička unija svih Sokola svih onih država koje imaju slične organizacije, a koje se osnivaju na istim principima. Nadalje je g. Nenadović istakao, da je Soko Kraljevine Jugoslavije i član Međunarodne gimnastičke federacije. U daljnjem izlaganju general g. Nenadović objasnio je, da je reorganizacija Jugoslovenskog Sokolstva provedena 5 decembra 1929 godine, ali da to novo reorganizovano Sokolstvo počiva na istim principima kao ono bivše i da ta reorganizacija ima čisto unutarnji karakter. G. Nenadović je zatim energično i s ubedljivim dokazima pobio one tendenciozne delove govora italijanskog delegata, u kojima je ovaj htio da prikaže, da Jugoslaviju sačinjavaju neki razni narodi. Tu je general g. Nenadović osobito naglasio i istakao, da je opće poznato, da jugoslovensku naciju sačinjavaju Srbi, Hrvati i Slovenci, kao tri ogranka jednog te istog korena, jedne te iste rase, jednog te istog jezika i jedne te iste krvi, koji su u toku od više vekova živeli pod raznim istorijskim, političkim i kulturnim uslovima. Sasvim je razumljivo, rekao je g. Nenadović, da se mlada Jugoslavija sada nalazi u jednom sličnom periodu i da prolazi kroz slične faze svoga nacionalnog života kroz koje su prošle i druge evropske nacije u vremenu njihovog stvaranja tokom poslednjeg stoleća.

Kako je italijanski delegat tvrdio, da jugoslovenski Sokoli imaju za instruktore oficire i podoficire, general g. Nenadović najkategoričnije je izjavio, da Soko u nikakvoj pa ni u najmanjoj meri nije vojnička organizacija, te da nema nikakvo naoružanje, da nema nikakav tajni politički i vojnički cilj, te da ne dobija nikakvu vojničku ili predvojničku obuku. Gimnastički instruktori Sokola nisu, kako to inače tvrde italijanski delegati, oficiri, već su u glavnom učitelji, trgovci, zanatlije, penzionisani činovnici pa čak i sami seljaci. Osim toga Soko u Jugoslaviji potpada jedino pod nadležnost Ministarstva fizičkog vaspitanja naroda i nema nikakove veze sa Ministarstvom narodne odbrane.

Naročito je na sve delegate upravo senzacionalno delovao deo završnog govora generala g. Nenadovića, u kome je kazao: »Ako i pored svega ovoga postoji neko ko bi želeo da ubroji Sokole u vojničke efektivne, bilo bi logično da se tu ubroje i žene Sokolice, kao i deca i mladići ispod 18 godina, pošto su svi organizovani na istim principima kao i odrasli Sokoli.«

Na kraju svoga govora general g. Nenadović izložio je i zvanične podatke o broju jugoslovenskog Sokola, izjavivši, da celokupan broj Sokola iznosi 260.000, u koji je broj uzeto i 70.000 devojaka i žena Sokolice, a broj Sokola od 18 do 20 godina iznosi 24.793. Završujući svoj govor general g. Nenadović rekao je: »Ja se nadam, da će ovaj iskreni i lojalni ekspozit od moje strane potpuno zadovoljiti uvažene delegate koji se toliko interesuju za ovo pitanje.«

Ovaj, iako improvizovani, ali toliko ubedljiv i krajnje dokumentovan odgovor bio je na koncu veoma toplo pozdravljen od većine delegata, nakon čega je na predlog predsednika komiteta rešeno, da će se ispitati sva dokumenta, na kojima vlade zasnivaju svoju argumentaciju.

Posle ovog napadaja na ovaj sednici komiteta italijanska delegacija izvršila je i u narednoj sednici ponovni

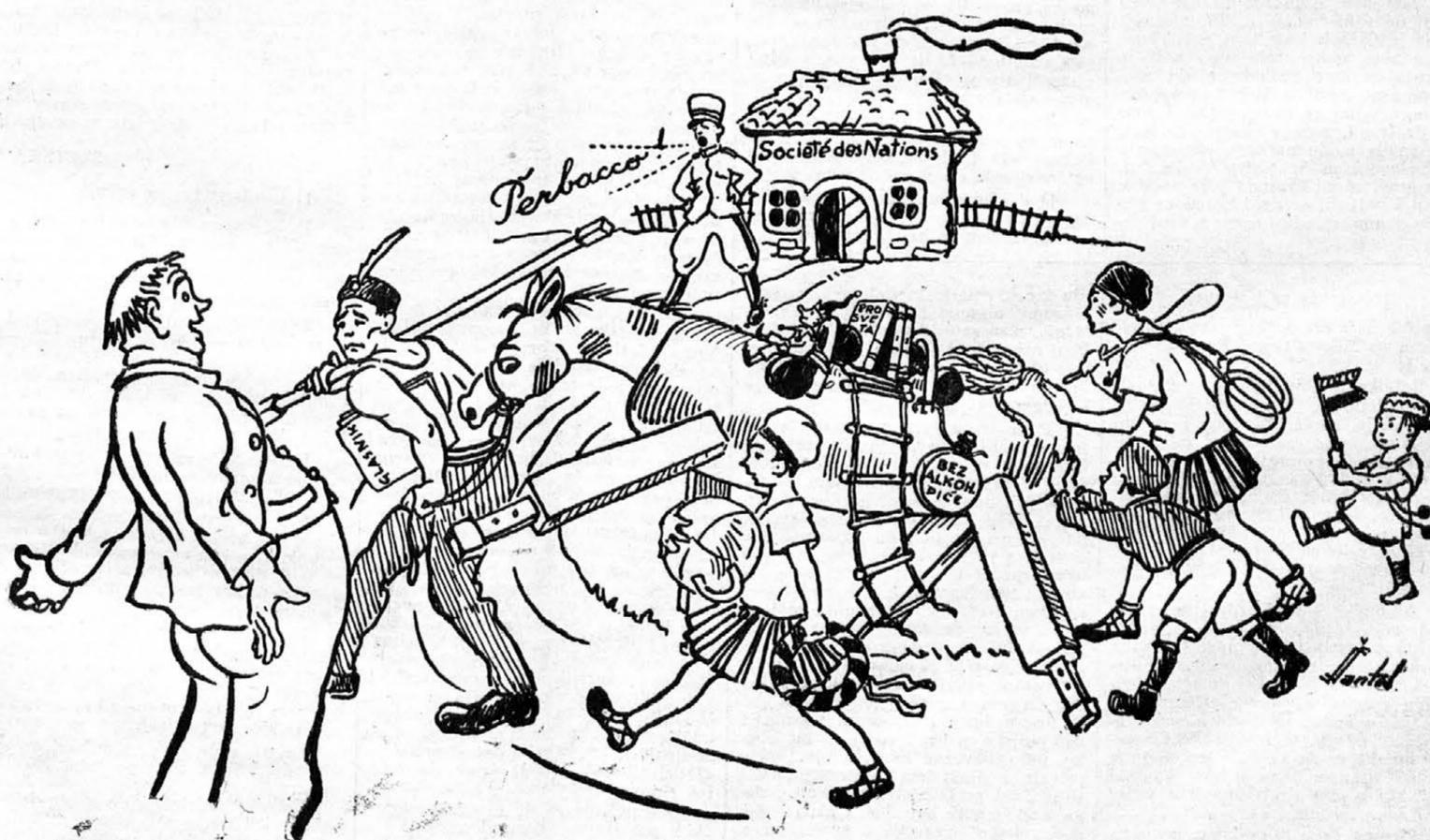
napadaj, optužujući jugoslovensku delegaciju i vladu da nisu dale tačne podatke. I ako se je u komitetu radilo samo o vojnim efektivima, italijanska delegacija je i na ovoj ponovnoj sednici pokrenula pitanje jugoslovenskih društava kao što su Jadranska straža, Jugoslovenska matica, a koje institucije nemaju apsolutno nikakove veze s oružjem pa prema tome ni s razoružanjem. I na ovoj sednici Italijani su opet veoma žučno napadali Soko i ostala neka »ratnička« udruženja, a koja svaki zna da u nas ne postoje. U svojim tvrdnjama Italijani su se poslužili nekim svojim »podacima«, za koje su izjavili, da su to tobože zvanični jugoslovenski podaci. Da se prosudi kakova je to autentičnost tih italijanskih podataka i u koliko su oni tačni i istiniti, vredno ih je i ovde zabeležiti onako kako su iznešeni od strane italijanske delegacije.

Jugoslovenski Soko. Italijanska delegacija navela je, da Soko u vojničkoj predpripremi izvodi sledeći rad: da se vežba u gadanju s oružjem, u rukovanju s oružjem i municijom (s bombama i ručnim granatama), da vežba pešadijske vežbe s oružjem, da se vežba u vršenju ratne službe u vezi sa vežbama za održavanje veza, da se uči čitanju vojničkih karata, u izradi krocija i t. d. Za sva ova tvrđenja delegacija tvrdi, da je upotrebila podatke iz zvaničnih jugoslovenskih publikacija! Na osnovu ovakvih »zvaničnih« podataka italijanska delegacija tražila je da se uračuna u efektivne, dakle kao vojska, 235.000 Sokola, uračunavajući tu i decu i žene. Srednji dnevni efekativ prema italijanskom proračunu trebao bi da iznosi 13.246 Sokola na aktivnoj vojnoj službi.

Milicija. Italijanski delegat pukovnik Diljioli naveo je dalje, da je pod okriljem Sokola stvorena i jedna milicija, koju obučavaju žandarmerijski oficiri i oficiri graničnih trupa, te da je ova milicija formirana u čete i bataljone. Neke od ovih formacija, tvrdi pukovnik Diljioli, da postoje u Hrvatskoj, Slovenačkoj i Dalmaciji, a u ra-

»Vojni efektivni«

U Komitetu za vojne efektivne na Konferenciji za razoružanje italijanski delegati postavili su zahtev, da se jugoslovenski Sokoli uračunaju u vojne efektivne.

- Znanac: Gle, gle! Ta otkuda ti to zaboga, brate, ovde u Ženevi? Zar na letovanju i da se malo provedete, ali čemu ti taj tako nakikinduren drveni konj?
- Sokolac: Pa, eto, dodosmo na konferenciju za razoružanje!
- Znanac: ???... Ta valjda, more, nećete tamo da priredite javan čas?
- Sokolac: To ne, ali idemo da im kažemo, što smo mi to Sokoli i da im pokažemo ovo naše oružje, jer nas onaj tamo proglašuje nekakvim vojnim efektivima, šta li.

SLOVENSKO SOKOLSTVO

Novi načelnik ČOS

Br. dr. Miroslav Klinger, novi načelnik ČOS nakon ostupa načelnika br. Agatona Helera.

Takmičenje članica II župe u Brnu

II župa u Brnu priredila je sredinom maja župska takmičenja za članice, koje su bile pripravljene prema novom načinu takmičenja. Takmičarke su naime bile podeljene prema svojoj sposobnosti u 4 razreda te su takmičile u nižem, srednjem i višem odeljenju a da pre toga nisu znale za takmičarske vežbe. Jedino one, koje su se bile prijavile za župsko prvenstvo, primile su vežbe već pre takmičenja. Takmičenja za više odeljenje i za prvenstvo bila su u Brnu, a za niže i srednje odeljenje u Brnu, Slavkovi i Turžanima. Takmičenje za prvenstvo, koje je obuhvatalo ruče, doskočne krugove, visoku gredu, preskoke preko konja u šir i proste vežbe, imalo je 500 pozivnih tačaka. Ovome takmičenju učestvovalo je 12 najboljih vežbačica župe; pobedila je s. Ružena Valova iz Brna sa 455 tačaka. U višem odeljenju takmičilo je 24 vežbačice, u srednjem 85 i u nižem 74. Takmičenje u višem odeljenju obuhvatalo je vežbe na ručama, na doskočnoj preči, na krugovima u njihanju i preskoke preko konja u dužinu.

Sokolski otok u češkim Budejovicama

Sokolsko društvo u češkim Budejovicama odmah iza prevrata kupilo je otocić, koji se nalazi sred Vltave u samom mestu i nazvalo ga je Sokolski otok. Tamo je društvo uredilo veoma lepo vežbalište, a kasnije podiglo je tu i svoj sokolski dom. Već 1924 god. priredila je ČOS baš na tom Sokolskom otoku svoj pokrajinski slet, koji je uspeo u svakom pogledu, a ujedno i pripomogao društvu da je taj otok savršeno uredilo za svoje svrhe. Danas ovo društvo ima tamo i krasan stadion, koji spada među najlepše stadione u češkoslovačkom Sokolstvu. Sada društvo gradi usred krasnog gaja na tom otoku i najveći sportski bazen za plivanje, kome neće biti ravna u svoj državi.

(Nastavak sa 1 strane)

jonu Vardara da postoji 5000 milicionera, a na Sušaku pak 1 konjički vod milicije.

Četnike ili komitadžije, pukovnik Diljoli definisao je na sledeći način: komitadžije imaju cilj represiju pobuna, i oni zavise neposredno od ministra vojske i mornarice te su organizovani u trojke i čete. Od ovih, tvrdi pukovnik Diljoli, da postoje specijalne formacije za neku neposrednu hitnu upotrebu u Skoplju, Bitolju i Ohridu, te da njihovo brojno stanje iznosi 8000 ljudi, a koji broj da se stalno povećava.

Alpinci. Alpska društva, tvrdi pukovnik Diljoli, da imaju naročiti značaj s razloga što jugoslovenska vojska nema dovoljno uvećanih planinskih trupa. Planinski sport da ima veliku važnost za predvojničku pripremu i za rezerve. Ovih da ima u Slovačkoj 40.000, te italijanska delegacija predlaže, da se oni uračunaju u efektivne kao redovna vojska, i pored toga što u tim društvima ima veliki broj žena i podmlatka.

Orjuna. Iako je svakome poznato, da je Orjuna službeno raspuštena još marta meseca 1929 godine. Italijani tvrde, da ona u stvari još postoji, i da u Jugoslaviji uzima aktivnog učesća u raznim svečanostima u svojim uniformama. Od formacije Orjune, Italijani tvrde, da sada postoje Savski bataljoni u Zagrebu, Ljubljanski bataljon u Ljubljani Triglavski bataljon u Kra-

Mačevanje u češkoslovačkom Sokolstvu

U sokolskim društvima u Češkoslovačkoj mačevanje gajilo se je stalno samo u većim krajevima, dok manja društva nisu nikada pristupila toj važnoj i lepoj grani telesnog uzgoja. Iza rata pak zanimanje za mačevanje mnogo se je raširilo, ali kako je naglo poraslo tako je odjednom i ponovno spalo. Tek u ovim poslednjim godinama mačevanje je ponova uhvatilo širokog maha. Prema svemu izgleda, da će tehničko vodstvo češkoslovačkog Sokolstva zavesti mačevanje kao redoviti predmet u prednjačkim školama, a čime će pripomoći da se ono još jače proširi. Otsada unapred vršiće se svake godine također i takmičenja u mačevanju; takmičari u ovoj grani biće podeljeni u tri razreda, a samo takmičenje vršiće se izmenično po raznim mestima.

Sokolska radio - predavanja

RADIO-STANICA BEOGRAD

Sledeće sokolsko radio-predavanje održava se:

dne 2 juna sa temom: »O ulozi slovenačkog Sokolstva u borbi za nacionalnu individualnost sa Nemcima i Italijanima«.

Sokolska radio-predavanja održavaju se svakoga petka između 19 i 20 časova.

PUČKA SOKOLSKA RADIO-PREDAVANJA

Sledeće pučko sokolsko radio-predavanje održava se u nedelju dne 28 o. m. u 16 časova; predaje br. Miloš St. Stanoević (Vel. Bečkerek): »Sokolski i narodni ideali«.

Pučka sokolska radio-predavanja održavaju se svake druge nedelje.

RADIO STANICA LJUBLJANA

Prenos glazbene pratnje za sletske vežbe s uputstvima:

ponedeljkom: dne 29 o. m. i 12 juna, oba puta od 19.30 do 20 časova, prenos glazbe za vežbe muškog naraštaja pod vodstvom br. Lojze Vrhovca;

utorkom: dne 30 o. m., 6 juna i 13 juna, od 20 do 20.30 časova; prvi četvrt sata prenos glazbe za ženski naraštaj pod vodstvom s. Tratarjeve, drugi četvrt časa prenos glazbe za članice pod vodstvom s. Barlove;

subotom: dne 3, 10 i 17 juna, od 20 do 20.30 časova, prenos glazbene pratnje za proste vežbe članova pod vodstvom br. R. Rudolfa.

Na ove radio-časove prenosa glazbe za sletske vežbe naročito upozoravamo bratska načelništva da u to vreme za prostorije za vežbanje priskrbe radio-aparatu i da s odnosnim odeljenjima budu spremna za izvajanje sletskih vežaba. — U tim časovima ujedno objavljujuće se također i kratka uputstva i sletske vesti.

Dne 29 o. m. od 19 do 19.30 časova nastavak radio-predavanja br. dr. Rika Fuksa: »O Ljubljanskom Sokolu od ustanovljenja do svetskog rata«.

Dne 2 juna, također od 19 do 19.30 časova držaće predavanje zamenik saveznog načelnika br. J. Jeras.

nju i neki snarinski bataljon, za koji ni sami, premda tako »dobro obavestjeni«, nisu znali da kažu gde postoji. Broj orjunaša u aktivnoj službi da prelazi 6000, pa je pukovnik Diljoli zahteo da se i ovi orjunaši uračunaju u redovnu stajaću vojsku.

Posle ovog ponovnog napada od strane italijanske delegacije naša je delegacija izjavila, da navedeni italijanski podaci ne odgovaraju istini. Tom prilikom je vazduhoplovni pukovnik g. Branko Naumović izjavio, da je spreman da odmah pobije sve navedene italijanske podatke, što je i učinio, nepobitno utvrdivši u svom odgovoru netačnost svih italijanskih podataka i tvrdjenja. U glavnom on je o tome rekao, da u Jugoslaviji postoji opća vojna obaveza te da jugoslovenska vojska nije ni ograničena u pogledu vojnog stanja i roka službe u kadru, pa prema tome jugoslovenska vlada nije ni imala potrebe da organizuje van vojske jednu predvojničku obuku, bilo obavezu bilo dobrovoljnu u privatnim društvima i udruženjima, i to iz čisto praktičkog i logičkog razloga, koji je gore naveden. I kada je jugoslovenska delegacija u svome odgovoru u komitetu za efektivne izjavila da u Jugoslaviji ne postoji predvojnička obuka ni druga koja obuka van vojske, ona to nije učinila da sakrije nešto što je Jugoslaviji zabranjeno, jer joj to i nije zabranjeno, nego s razloga što takva obuka, koja odgovara kriterijumu koji je usvojio komitet, u Jugoslaviji ne postoji. Italijanska de-

legacija međutim pokušala je da unese politiku u vojnička pitanja i ona je namerno pomešala politička i tehnička pitanja. Ni jedna delegacija pa ni sam pukovnik g. Diljoli ne može imati pretenziju da bolje poznaje unutrašnju situaciju u Jugoslaviji i jugoslovenske gimnastičke i sportske organizacije nego što ih poznaje sama jugoslovenska delegacija. Na kraju svog sjajno dokumentovanog govora pukovnik gosp. Naumović izrazio je spremnost da odmah odgovori i na svako daljnje eventualno postavljeno pitanje, što se međutim italijanski delegati nisu nipošto usudili, napustivši diskusiju i tražeći da se obrazuje po toj stvari specijalna komisija, koja ima da ispita dokumente jedne i druge strane.

Ovoj sednici prisustvovali su svi članovi italijanske delegacije u Žene-

vi, njih 15 na broju, sa šefom delegacije markizom di Soranja. Na čelu naše delegacije bio je g. Konstantin Fotić, naš stalni delegat pri Društvu naroda.

Daljnja rasprava o ovom predmetu kao i njen rezultat prati se u ženevskim diplomatskim krugovima s neobičnim zanimanjem.

Za danas samo smo registrovali ovaj događaj o čudnom predlogu i zahtevu italijanske delegacije u komitetu za vojne efektivne Konferencije za razoružanje u Ženevi, i — naročito u koliko se tiče našega Sokolstva — na ovo pitanje osvrnućemo se u narednom broju, jer baš visoki službeni i odgovorni predstavnici jedne velike sile trebaju u ocenjivanju jedne druge države i nacije da se drže one: Fortis semper veritas! —čs.—

Lužica u novoj buri

Pisali smo već opširno o poslednjim progona, koje nad Lužičkim Srbima vrše nemački nacional-socialisti, a sada time u vezi prenosimo i ovaj članak, zapravo apel, uvaženog češkog publiciste brata Josefa Pate, koji su u jednom od poslednjih svojih brojeva objavili praški »Narodni List«.

Nije ovo prva bura, koja je zahvatila najmanji i nenaoružani slovenski narod, a nije ni poslednja. Ali ova sadanja pak od naročitog je značenja: po prvi put u lužičkoj istoriji bilo je sada izvedeno bezobzirno nasilje nad mirnim državljanima, po prvi put bile su sada sa strane policije zaposednute kulturne i privredne institucije Lužičana, po prvi put bili su sada vodeći nacionalni radnici zatvarani u budišinskom kulturnom centru — u lužičkom »Srpskom narodnom domu«. Što se nije usudila da učini državna vlast ni za vreme svetskog rata, ni kada je hapšenjem lužičkog političara Arnošta Barte nakon svršetka rata učinjen prvi napadaj na Lužičane, to se je eto desilo sada kada je započeo s narodnim preporodom Nemaca Hitler; sada je izveden promišljen napadaj direktno u srce slabog slovenskog plemena, koje ne sme i ne može nigde da traži zaštitu i pomoć. Cilj ovog napadaja jasan je: onemogućiti za uvek bilo koji mirni nacionalni rad u slovenskom duhu, privesti poslednje slovenske ostatke u Nemačkoj u ogromno telo nemačko i time jedanput za uvek otkloniti sa sveta neprijatno pitanje lužičkih Srba.

Ko je pažljivo pratio razvoj prilika u Nemačkoj, nije mogao da bude time iznenađen, jer su već davno pojedini glasovi nemačkih listova nagoveštali napadaj na slovensku Lužicu. Osobito pruska štampa neprijateljski je pratila rad gornjolužičkih patriota i javno izjavljivala, da su ovi ljudi pod policijskim nadzorom i da će im se privremeno statii na vrat. Ova je štampa jasno i otvoreno iznašala, da će se protiv vodećih Lužičana nastupiti radi njihovog rada u slovenskom duhu i radi njihovih veza s ostalim Slovenima. Nemačke vlasti pazile su na rad ovih narodnih prvaka. S velikim negodovanjem i zlobom čitale su se vesti o uspehu Lužičana na praškom svesokolskom sletu. I sada tek možemo da razumemo, zašto je izvršen popis sliju učesnika sleta iz Lužice na nemačkoj granici i zašto su bili vođe uspešni. Ovo je bez sumnje odlična taktika: zatvaranjem vođa ima da se uplaše svi nacionalni elementi, koji rade u slovenskom duhu, a postavljajim nemačko orijentisanih Lužičana na njihova mesta ima se pristupiti ponemogućivanju čitave Lužice, njenom pretvaranju u Nemačko »slovenskog govora« i potpunom uništenju.

Lužički nacionalni radnici dobro su predviđali žalostni razvoj prilika. Već početkom februara o. g. pisale su »Serbske Novine«, da je Lužica u opasnosti i da se na nju sprema nov nemački napadaj. I Lužica neće moći da se brani: »Ako budemo šuteli, — pisale su »Serbske Novine« — neka svako zna, da šutimo zbog toga, jer nam je zabranjeno da govorimo!« Dva meseca nakon toga bile su »Serbske Novine« za kaznu privremeno obustavljene. Lužičanima istrgnut je jezik, da ne bi mogli dozivati u pomoć, što su im pogazana njihova prava. Novine bile su obnovljene, ali u novom smeru i u nemačkom duhu. Sokol bio je raspušten i nakon tog udara sledio je kao grom i drugi zaposednute lužičkog »Srpskog narodnog doma«, hapšenje osmorice najvidnijih nacionalnih i kulturnih radnika, otpuštanje i bacanje iz službe njihovih saradnika. Uspšeni Lužičani biće preslušavani, biće progonjeni, da im se tako onemogućij svaki daljnji rad. Možda ćemo dočekati još i nove progone.

Razumljivo je, da sav češkoslovački i jugoslovenski narod pažljivo i s dubokom boli prati sudbinu lužičke braće u Nemačkoj. Oni su kroz nekoliko stotina bili naši sudržavljanji, oni su naša braća po krvi i sudbini. Proglas Društva prijatelja Lužice bio je zbog toga svugde primljen sa puno razumevanja i odobravanja. Tom pozivu odazvala su se brojne kulturne institucije, odazvale su se i sve političke

stranke u svojoj štampi. Također i iz Jugoslavije primamo toliko izraza simpatija, a također i iz Poljske. Već je bio priredjen i prvi miting za očuvanje kulture lužičko-srpskog naroda, a najavljene su i daljnje javne skupštine po raznim krajevima. Interesantno je pratiti izjave raznih prijatelja Lužice; izjave onih posve trezvenih pa do onih koji traže represalije, od mirnih glasova pa do borbenih retoričkih fraza mitinških govornika. Sve će se te izjave oštampati u narednom dvostrukom broju »Lužičko-srpskog vesnika«.

Ovo sve ogorčenje, svi ti izražaji simpatija umesni su i opravdani, jer nas iznenađuje, kako je u opšte moglo doći do persekucija lužičkih Srba. Nemači sami, naime, dobro znaju, da su Lužičani do krajnjih granica lojalni građani, da kod njih nema ni najmanjeg traga neke iredente. Lužičani rade samo na očuvanju svog jezika i narodnosti, i na očuvanju svoje kulture u okviru nemačke države. Za svoje privredne veze sa Slovenstvom, koje su, uostalom, i tako vrlo slabe, imali bi biti pre nagradjeni nego kažnjavani, jer njima ojačavaju indirektno samu nemačku privredu. Odmah prilikom prvih napadaja na Lužičane od strane jurisnih trupa nacionalnih socialisti, sam ministar pravde u Pruskoj izjavio, da su Lužičani Sloveni i Arijci, što je imalo da znači, da ih se nema progoniti.

Sam Hitler primio je ljubazno donjolužičku deputaciju (dao se još i fotografirati s grupom Blatjanka u narodnoj nošnji), a gornjolužički Hitlerovci u Žitavi izjavili su se za miran život sa Lužičanima. I nakon svega ova ipak ovakav postupak prema Lužičanima!

Češkoslovački Nemci rado sebe upoređuju sa Lužičanima i proglašavaju se još većim patnicima, a to je velika pogreška, učinjena hotimice ili pak iz neznanja. Češkoslovački Nemci imaju uzorno uređeno školstvo, imadu svoje crkve, mogu u svim uredima da govore na svom jeziku, dok Lužičani nemaju ni jednu potpunu lužičku osnovnu školu, a da o srednjim ili visokim školama u opšte i ne govorimo. Njihove službe božje ograničavaju se, njihov jezik nije jednakopravan. Pri svemu tome još češkoslovački Nemci razvijaju antidržavnu agitaciju, imadu iredentistička udruženja u Nemačkoj i Austriji, dok Lužičani na nešto ovakovo nikad nisu ni pomislili!

Zauzimamo se ponovno za braću Lužičane, jer je to naša čovečanska i slovenska dužnost. Zalimo, što Sloveni sve do sada još nisu stvorili neku jaču celinu, jer bi se onda mogli da zauzmemo za Lužičane kao svoju narodnu manjinu, kako se Nemci zauzimaju za svoje zemljake u tudini. A ako je Nemačka preko svog kancelara Hitlera izjavila, da ne radi na germanizaciji negermana, onda je baš Lužica ona, koja može da optuži Nemačku da laže i da vara svetsku javnost. Na ovo trebalo bi pretstavnicima slovenskih država da upozore Društvo naroda u Ženevi i da traže, da bude Nemačka prema svojim manjinama pravednija. Na ovo trebalo bi da upozore čitav kulturni svet u smislu kako je to u ovim našim izjavama.

Želeo bi, da se svi prijatelji Lužice upoznajju s istorijom i prilikama Lužičana. Naše Udruženje prijatelja Lužice daće im na raspolaganje sve informacije u svom oraganu i u svojim edicijama. Obraćam se pre svega na omladinu, da se pozabavi studijem lužičkog pitanja, da bi mogla kasnije na temelju stečenog znanja da poradi na korist Lužičana. Potrebno je da baš omladina dobro upozna ovu slovensku braću, čija je sudbina veoma poučna i koja je opomenom i našem narodu i čitavom Slovenstvu.

Josef Páta.

U Sušak!

II slet Sokolstva na Jadranu VIII slet Sokolske župe Sušak-Rijeka u Sušaku dne 4 i 5 juna o. g.

Kako je već javljeno, dne 4 i 5 juna o. g. slet, održava se u Sušaku slet Sokolstva jadranskih župa, t. j. župa: Sušak-Rijeka, Šibenik-Zadar i Split.

Pripreme za ovaj slet privode se već svome kraju i prema njima vidi se, da je zanimanje Sokolstva i sve naše javnosti, pogotovo svih primorskih te drugih susjednih pa i udaljenih krajeva, upravo ogromno. Praznici Duhovala pogotovo će omogućiti velikom mnoštvu Sokola i ostalih učesnika da se tih vedrih i radosnih dana nađu na obalama našeg sinjeg mora, sunčanog i plavog Jadrana. Tih dana u sokolski

Sušak biće uprte oči i s one druge strane neprirodno postavljene barijere, koja deli braću od braće, otkuda će se pritajeno i tiho vinuti topli pozdrav slobodnoj braći... Ali tih dana s one iste strane padaće na Sušak i pogledi mrki i zavidni, koji s neprijatnom strepnjom gledaju na jugoslovensko Sokolstvo kao na novu silu nacije, silu koja se budi, punu idealizma i poleta uvek spremnu da brani gnezdo svoje. Stoga tim mrkim pogledima pokazite, braćo i sestre, svojim što većim i mnogobrojnijim učesćem na tome sletu, da ste zaista vredni svake zavisti...!

U Sušak! Zdravo!

SLETSKA UPUTSTVA

1) Legitimacije za vožnju:

1) Rešenjem Ministarstva saobraćaja odobrena je za slet u Sušaku povlastica vožnje na državnim železnicama: za vežbače besplatna, a 75% za ostale učesnike sleta.

2) Rešenjem Jadranske plovidbe d. u. u Sušaku — Okružnica br. 887 — d. u. Sušaku je povlastica vožnje na redovitim parobrodima istog društva: 66% članovima (icama) sokolskih društava i četa, 75% od normalne tarife za naraštaj i deca, a 50% ostalim učesnicima.

Legitimacije za vožnju stoje 1 dinar po komadu, a dostaviće se onolik broj koliko ih jedinice zatraže u popisu.

Sve legitimacije za vožnju železnicom biće crvene boje za sokolske pripadnike kao i za ostale učesnike. Samo oni vežbači, koji se obvezuju vežbati na sletu, a dolaze železnicom, imaće legitimaciju plave boje.

Za vožnju parobrodima Jadranske plovidbe povlasticu od 50% popusta imaće učesnici sleta koji nisu sokolski pripadnici, a legitimacije biće im bele boje; za sokolske pripadnike će legitimacije biće crvene boje.

Legitimacije važe za dolazak od 1 juna do 5 juna, a za povratak od 15 juna.

Da se učesnici sleta mogu okoristiti ovim polakšicama potrebno je da budu u posedu sletske legitimacije već na polasku iz svojih mesta. Zato će svako društvo ispuniti svojim članovima legitimacije i upozoriti ih, da se strogo drže i ravnaju prema uputama naznačenim na samoj legitimaciji. Vožnu kartu za polazak i povratak imadu učesnici da nabave na polaznoj stanici i da ju zadržu kod sebe za povratak.

II) Vidiranje sletskih legitimacija:

Sa strane delegata sletskog odbora biće iskaznice vidirane za vožnju, stoga:

a) svaki učesnik ili delegat pojedinog društva (čete) za celo društvo (četu) mora potvrditi u sletskoj kancelariji sletske legitimacije za vožnju, jer inače pogodnost ne važi za povratak;

b) legitimacije za besplatnu vožnju železnicom biće vidirane na vežbalištu, i to nakon osvedočenja da je posednik te legitimacije faktično i vežbao;

c) u nijednom slučaju neće se vidirati legitimacije, ako posednik iste ne bude mogao dokazati da je prisustvovao župskoj vežbi ili župskoj akademiji, i to sa kuponom ulaznice i posedom sletske značke.

III) Skupna prehrana i skupna besplatna nastamba:

Svakome bratskom društvu i četi biće određeno mesto za skupnu nastambu i za prehranu njegovih članova, pa će svaki učesnik slušati naredenje koje će u tom pogledu od dotičnih funkcionara dobiti i sa svojim postupkom doprineti da se može održati red.

Pravo na uživanje skupne prehrane i skupne besplatne nastambe daje jedino sletska značka.

Zajednička prehrana:

Zajednička prehrana biće smeštena u restauraciji Sokolskog doma. Obroci sastojaće se od zajutarka (čaj sa kruhom), ručka (juha, varivo, meso i kruh), a stajaće 20 dinara po osobi.

Predbeležbe na ovu prehranu imadu dostaviti društva najkasnije do 23 o. m., a spisak prijavljenih i pripadajuću svotu imadu dostaviti bezuvetno do

30 o. m., jer u protivnom slučaju neće se uzimati prijave u obzir.

Zajednička besplatna nastanba:

Zajednička besplatna nastanba biće smeštena po raznim školama i u Ferijalnoj nastanbi u Martinšćici, i to u posebnim zgradama za muške a u posebnim za ženske, na koju imaju pravo posjednici sletske značke.

Za zajednička prenoćišta članstvo treba da ponese sobom pokrivače.

IV) Privatna nastanba i prehrana:

Za one učesnike koji ne reflektiraju na skupnu nastanbu i prehranu daju se ove upute:

a) Da se odmah nakon dolaska u Sušak prijave u sletske kancelarije kod pročelnika za nastanbu, koji će im odrediti prenoćište. Razume se, da prvenstvo na privatnu nastanbu imaju učesnici koji će biti već unapred prijavljeni po bratskim društvima i četama.

b) Privatnu prehranu moći će učesnici dobiti u svim privatnim restauracijama i gostionama uz umerene cene jela i pića, po cenama koje će biti izlo-

žene u svakom lokalnu a prethodno vidirane po sletskom odboru.

Pravo na primitak rezerviranih privatnih prenoćišta kao i pravo na snižene cene u lokalima imaju samo oni učesnici, koji će biti u posedu sletske značke.

V) Sletske značke:

Sletska značka stoji 10 dinara po komadu, a obavezna je za sve učesnike: za članstvo, naraštaj i decu a tako i za nečlanove. Jedino sa sletskom značkom učesnik imaće pravo na zajedničku nastanbu i prehranu, na pogodovne cene u restauracijama i na rezervirano privatno prenoćište.

Sletski odbor.

Sokolska ulica u Sušaku

Gradsko zastupstvo u Sušaku odlučilo je da se dosadašnja Zvonimirova ulica nazove ulicom dr. Miroslava Tiraša, a sadašnji Regentov trg, Sokolski trg. Time je zastupstvo grada Sušaka dalo lepo priznanje velikoj sokolskoj ideji i njenome tvorcu.

Iz načelnništva i tehničkog odbora Saveza SKJ

Iz sednice saveznog TO

od 11 maja 1933

Brat Mulaček izvestio je, da se sokolska konjica pripravlja za nastup na javnoj vežbi od 28 juna, kada će nastupiti u četiri posebne tačke. Nastupiće jahački otseci Čakovec, Ljubljana, Maribor i Varaždin.

Za pripreve za javni nastup vojske dne 18 juna te za pripreve za takmičenja kao i za sama takmičenja pobrinuće se vodstvo vojske. Na javnom nastupu uzeće učesća također i odeljenje koturaša.

Izveštaj o glavnoj skupštini Saveza podao je savezni načelnik brat Ambrožič.

Za nastup daštva dne 5 juna pribaviće potrebne sprave i izvršiti pripreve br. Rudolf Rudolf.

Naredna sednica saveznog načelnništva, na koju je pozvan također i celokupan savezni T. O., održaće se dne 27 maja u 15 časova u Ljubljani, u prostorijama saveznog načelnništva.

Program za prenos vežbanja prostih vežaba preko radia sastaviće br. Rudolf Rudolf.

Sednica od 23 maja.

Savezni načelnik br. Ambrožič pozvao je članice saveznog T. O. da na narednoj sednici saveznog načelnništva, koja će se održati 27 o. m., predlože još nekoliko novih članica u T. O., jer su u istome do sada članice premalo zastupane. Izvestio je nadalje, da je za 27 o. m. naveče sazvaće također i sastanak načelnništva sa saveznim T. O. i sa svim pročelnicima oteka sletske odbora radi važnog zajedničkog dogovora.

Prijave za prvih pet župa iskazuju da će sletu učestvovati okruglo 5000 članstva, od toga 2000 vežbača i oko 1000 vežbačica za proste vežbe. To su prijave župa za koje sudelovanje na sletu nije obavezno. Sudeći po tim prijavama, učesće na sletu biće upravo ogromno. To je u istinu lep dokaz kako naše Sokolstvo stalno napreduje, a što se osobito opaža u južnim krajevima naše domovine. Nakon što prijave budu zaključene moraće sav tehnički aparat da zaseda permanentno, a i sednice saveznog T. O. moraće se održati više puta na jedan, kasnije pred sam slet čak i redovito svakooga dana, našto je savezni načelnik osobito upozorio sve članove saveznog T. O., pozivajući ih da podvostruče svoj rad. Savezni načelnik je nadalje izvestio, da pored članstva, koje će na sletu nastupiti iz svih krajeva države u glavnim sletskim danima i pored naraštaja koji će na sletu nastupiti iz onih župa za koje je slet obavezan za naraštajski dan imaće besplatnu vožnju također i naraštaj i iz svih ostalih župa, i ako ne bude nastupio na javnoj vežbi.

Pri koncu sednice bili su određeni pojedini članovi i članice saveznog T. O., koji će posetiti ovogodišnje javne nastupe župa i okružja u svrhu pregleda prostih vežaba.

Iz telovežbačkog sveta

30 GODIŠNJICA RADA JOSIPA BUREŠA

U Sofiji sprema posebni odbor, kojem stoji na čelu gradonačelnik Sofije dr. Orošakov, proslavu 35 godišnjice rada Josipa Bureša, sadašnjeg načelnika bugarskih Junaka. Josip Bureš, poreklom Čeh, rodio se u Sofiji 1883 godine. Od godine 1905—1908 bio je na radu u Pragu, gde je aktivno radio u češkom Sokolstvu, te je za to vreme apsolvirao i prednjačku školu ČOS. Član sofijskog Junaka bio je već

IZ UREDNIŠTVA

Kako je u četvrtak 25 o. m. bio praznik ovaj broj našega lista morao je da izide jedan dan kasnije, naime umesto u petak u subotu.

»Sokolska prosveta«. — Majski broj »Sokolske prosvete« radi nepredviđenih tehničko-stamparskih razloga nije mogao da bude priložen ovom broju »Sokolskog glasnika«, već će se priložiti u narednom, koji izlazi u petak dne 2 juna. Molimo da se uvaži.

Didovdanski svečani broj »Sokolskog glasnika«

sa prilogom »Sokolsko selo«, izići će već 23 juna, da bi ga tako svi pretplatnici dobili na vreme.

Rukopise za taj broj, kao i za prilog »Sokolsko selo«, treba poslati uredništvu najdalje do 15 juna, a oglase upravi lista najdalje do 19 juna.

Uredništvo i uprava.

od godine 1898. Po odlasku iz Praga bio je namešten kao učitelj gimnazije u bugarskoj gimnaziji u tada još turskom Skoplju, gde je osnovao društvo Junak na sokolskim principima. Ovo je društvo bilo najbolja jedinica bugarskog Junaka, koje je nastupilo također i na svesokolskom sletu u Pragu 1912 godine. Posle rata naselio se u Sofiji, gde se posvetio potpuno radu u Junaku, gde uživa velik ugled. Bio je među osnivačima lista »Glavatare«, a još je i danas njegovim urednikom.

HEBERTOV TELOVEŽBAČKI SUSTAV U ITALJI

Daniel Strol, glavni urednik francuskog lista »Education physique« (fizički uzgoj), završio je pre nekoliko nedelja studijsko putovanje po Italiji, gde je proučavao stanje telesnog uzgoja. O tom putovanju napisao je oduži članak, u kojem s mnogo laskavosti raspravlja o silnom napretku telesnog uzgoja u Italiji, te o Forumu Musolini, koji smatra za najmodernije vežbaliste sa svim mogućim spravama i uređenjima. Primetio je, da se u Italiji sve više širi Herbertov telovežbački sustav, koji je prema njegovom mišljenju kadar da se proširi i u šire slojeve naroda.

ZAVOD ZA TELESNI UZGOJ U FRANCUSKOJ

Državni potsekretar za fizički uzgoj g. Dikoz izjavio je ovih dana, da će se u najkraće vreme u Parizu osnovati zavod za telesni uzgoj, kojemu će biti zadaća odgoj profesora i učitelja gimnazije, kako bi se u tom pogledu mogao da dobije što spremniji kadar mladih nastavnika gimnazije.

MEDUNARODNI KONGRES ZA ZAŠTITU DECE O ZNAČENJU TELESNOG UZGOJA

Početak jula zasedaće u Parizu međunarodni kongres za zaštitu dece. Treća i četvrta sekcija baviće se opširno s pitanjem telesnog uzgoja dece za vreme polaznja škole, kao i nakon svršetka osnovne obuke. Raspravljaće se naročito pitanje uvođenja lekarskog pregleda dece i škola, te o uvođenju zdravstvenih listina za svako dete. Program četvrte sekcije, koja će se baviti fizičkim uzgojem dece od 14 do 18 godina, još je opširniji, jer će se baviti i pitanjem telesnog uzgoja i one dece, koja napuštaju školu. U tom pogledu raspravljaće se o predlogu, prema kojemu bi bila omladina obavezna da i nadalje vežba i da se i kod gimnastičkih i sportskih organizacija uvede obavezan lekarski pregled vežbača. Iz navedenoga se vidi, koliko pažnje posvećuju pedagogu telesnom uzgoju.

njem gradiću Belvederu, prisustvovala je duhovna elita Praga s pretstavnicima vlasti, diplomacije i raznih korporacija na čelu. Pozdravni govor održao je ministar dr. K. Krofta, koji je u oduševljenim rečima prikazao veličinu Meštovičevu, kao genija jugoslovenskog naroda i kao jednog od najvećih i najjačih kipara savremenog doba. Govorio je nadalje i naš poslanik dr. Grizogono, koji je podvukao važnost ove izložbe u pravcu što užih kulturnih veza obiju naroda. Sva češkoslovačka štampa sa superlativima piše o izloženim radovima i stavlja našeg majstora u red najvećih kipara sveta u opšte. Sve ilustrovane novine pune su snimaka pojedinih izloženih kipova od kojih su neki namešteni i u samom Belvederskom parku van zgrade.

Kongres Pen klubova u Dubrovniku. Jednom kraćom noticom već smo javili, da će se ove godine održati u Dubrovniku XI kongres Pen klubova. Sada je određeno i tačno vreme kongresa, koji će se održavati u danima od 25 do 28 maja o. g. Prijavljenih je već skoro 400 delegata iz 24 zemalja. Prilikom kongresa izdaće naša poštanska uprava i posebne marke. Kongres će otvoriti predsednik beogradskog centra dr. Svetislav Stefanović, koji je ujedno i predsednik pripremnog odbora. Naredni kongres održaće se u Edinburgu 1934 godine.

50 godišnjica smrti slovačkog pesnika Sama Halupke. Dne 19 maja navršilo se 50 godina od smrti Sama Halupke, značajnog slovačkog pesnika starije generacije i narodnog buditelja. Rodio se u Gornjoj Lehoti, malom naselju, kojemu je ostao veran skroz sav život i gde je i umro. Bio je sin protestantskog pastora, koji je, nakon svršenih studija, posle smrti oca istog nasledio. Bio je osećajna duša, koja je osećala sa svojim narodom i njegovom sudbinom. Najomiljenije bile su mu domaće narodne pesme. Pisao je u raznim češkim listovima. Samostalnu zbirku pesama izdao je samo jednu. Ova je zbirka pesama još i danas biser slovačke lirike.

Šolska mladina ima za obisk letošnjega XIII. Ljubljanskega velesjema, ki se vrši od 3. do 12. junija znizano vstopnino po Din 3— za učenko ozir. učenca, ako je obisk skupen pod vodstvom gg. učiteljstva. Dan obiska poljubcn. To velja za vse šole in učne zavode. Ogled velesjema nudj mladini najpraktičnejši pouk o razvoju in stanju našega gospodarstva, istočasno pa vzbujaj in krepi nacionalno zavest, saj je velesjem forum, kjer je praktično prikazana delavnost, zmožnost in organizacijski talent našega človeka. — o

Olajšave udeležencem XIII. Ljubljanskega velesjema od 3. do 12. junija 1933 v pomorskem prometu. Jadranska plovidba d. d. Sušak je dovolila udeležencem XIII. Ljubljanskega velesjema, ki se vrši od 3. do 12. junija vožno olajšavo na ta način, da se vozijo v višjem razredu, plačajo pa ceno onega razreda nižje, za dopotovanje od 29. maja do 12. junija, za povratek od 3.—17. junija. — Dubrovačka plovidba d. d. je priznala iste ugodnosti v času od 20. maja do 20. junija. — Brodarska A. D. Boka je dovolila 50% popust na vsch svojih parnikih od 20. maja do 20. junija t. l. — o

Vanredan uspeh izložbe Ivana Meštovića u Pragu. Već smo izvestili, da se sprema u Pragu izložba radova našeg najjačeg kipara Ivana Meštovića. Profektorat nad izložbom preuzeo je sam predsednik republike brat dr. Toma Masarik, lični prijatelj našeg genijalnog kipara. Otvorenju izložbe, koja je priredena u tek restauriranom let-

IZ ŽUPA I DRUŠTAVA

Župa Beograd

SOKOLSKO DRUŠTVO BEOGRAD MATICA

Durdevdan koji je ujedno i slava našega društva proslavilo je naše društvo i ove godine vrlo svečano.

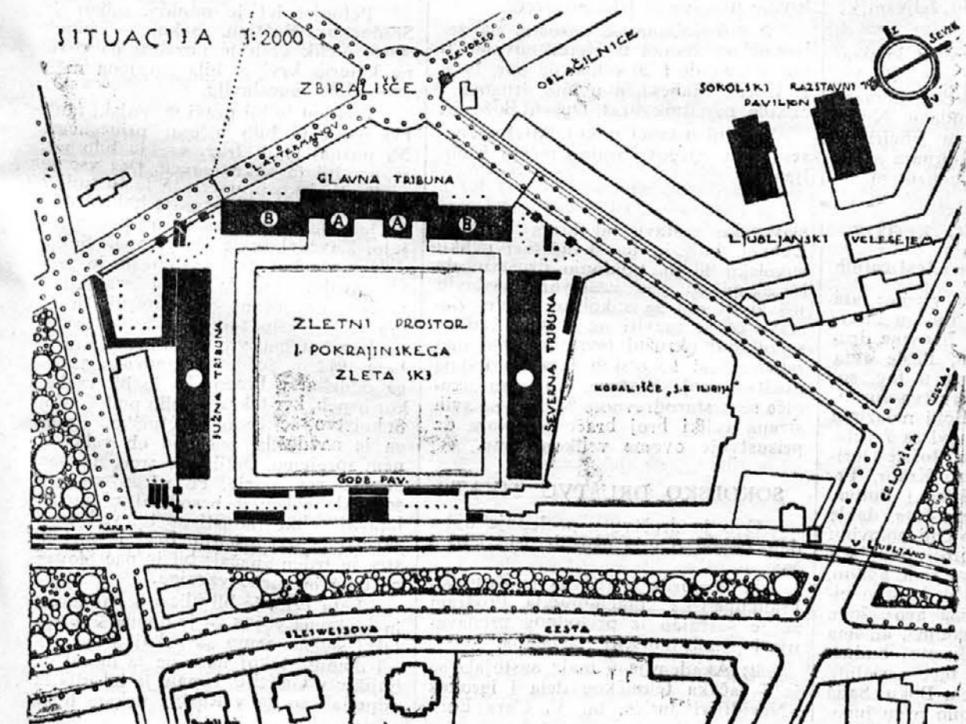
Ove godine se išlo u Košutnjak, na sokolsku livadu, gde su izvršene sve formalnosti, obavljena svečanost sečenja kolača i primale čestitke ostalih bratskih sokolskih društava. Na slavu su pozvana sva beogradska sokolska društva, a došla su samo IV, VII i VIII. Ostala braća su priredila izlete u dalju okolinu i nisu mogla doći.

U 6 časova ujutro se svrstala povorka i krenula peške u Košutnjak.

Tamo su in čekali nekoliko članova i naraštajaca. Do 8 časova su pristizala braća i sestre u skupinama ili pojedini. U 10 sati obavljen je svečani verski obred.

Po završenom obredu, brat Sinobad, prosvetar društva, održao je kratko predavanje o značaju uranka i Durdevdana kao naše slave. Govor brata prosvetara je pažljivo saslušan, a zatim je brat Cvetković govorio o običajima o Durdevdanu. Gosti kao i ostali bili su počašteni žitom, a zatim su se razišli, te u pravom sokolskom raspoloženju proveli ceo dan na vazduhu, igrajući i pevajući. Uveče su se povratili kući u redu i povorei. Bilo je prisutno oko 200 sokolskih pripadnika i 100 gostiju. — Ž.

Položaj sletišta I pokrajinskog sleta Saveza SKJ u Ljubljani

ROSIJA ~ FONSIER • DRUŠTVO ZA OSIGURANJE I REOSIGURANJE • BEOGRAD

SOKOLSKO DRUŠTVO SMEDEREVO

Sokolsko društvo Smederevo je priredilo i organizovalo sokolski učiteljski tečaj za seoske učitelje od 2 do

Bogdanović, sud.; Petrović, učitelj; Kućinić, učitelj; Domić, čin.

7 maja je održana akademija s predavanjem br. Kućinića: »O kulturnoj

Učiteljski sokolski tečaj u Smederevu, održan od 2—6 maja 1933 godine.

6 V o. g. Tečaj je uredno posećivalo 22 učitelja-ca. Cilj tečaja je bio, da se učenicima upoznaju sa sokolskom ideologijom, historijom, organizacijom, sistemom teh. vežbanja, terminologijom i osnivanjem seoskih sokolskih četa. Cilj je postignut. Voda tečaja je bio br. Kućinić Petar, učitelj, i društveni prosvetar, a predavači su bila braća: Tripković, prof.; Kocmut, načelnik; dr.

orijentaciji u Sokolstvu», ljubljanskim sletskim vežbama i pozorišnim komadom: »Knez Ivo od Semberije», koji su izvodili sokolski diletanti.

Društvo se ozbiljno sprema za sle-tove u: Beogradu 5 juna i Ljubljani 28 juna, gde će učestvovati i u takmičenju.

28 maja će se održati javni čas.

Župa Bjelovar

SOKOLSKO DRUŠTVO U VIROVITICI

Dana 30 aprila održao je naš Sokol spomendan Zrinjskog i Frankopana u sokolani. Iza otpevane drž. himne održao je prof. brat Potparić prigodno predavanje.

Dana 7 maja održao je okružni načelnik brat Nikola Sarić tečaj za proste župske vežbe. Na tečaju su sudelovali svi načelnici četa, te su uvežbane sve tri župske čete.

Dana 14 maja priredio je Sokol javnu vežbu naraštaja, koja je u svakom pogledu uspeła. Na toj vežbi za-pažen je napredak i intenzivni rad našega Sokola. Virovitički Sokol broji do 120 dece i 160 naraštaja.

U prvotj tači nastupila su muška deca, njih 70 na broju te su izveli ljubljanske proste vežbe. U drugotj tači nastupio je ženski niži naraštaj, njih 30 na broju, te su u sokolsku glazbu izveli lepo i skladno ritmičke vežbe. U trećotj tači nastupila su deca muška i ženska, njih 90 na broju, te su izvodili razne igre. U četvrtotj tači izvodila je muški niži naraštaj, njih 40 članova, proste vežbe uz pesmu: »Oj leti sivi sokole«. Zatim je naraštaj naučnika izveo igru loptom: »Ragbi«. U šestotj tači nastupio je muški naraštaj, njih 58 na broju, te izveo ljublj. proste vežbe, a iza toga vežbe na spravama. Zadnja tačka bila je »odbojka«, koju su odigrali članovi Sokolskog društva iz Daruvara s naraštajem virov. Sokola, koja je svršila sa 2:0 za Viroviticu.

SOKOLSKA ČETA GRADINA

Dne 30 aprila o. g. priredila je Sokolska četa Gradina svečanu proslavu u spomen narodnim mučenicima Zrinjskom i Frankopanu.

Posle povorke održana je u školi svečanost, gde je s. Sepl održala prigodno predavanje, a deca deklamovala nekoliko pesama.

Župa Celje

SOKOLSKO DRUŠTVO GORNJI GRAD

Prijubljeno lutkovno gledališće ljubljanskoga Sokola I. je 14. t. m. razveselilo tukajšnju mladino s dvema izvršnom uspełima predstavama: Kralj Brkolin in Gašperček-zmagovalec. Prireditev je pozivljal izborni lastni orkester, ki je neumorno sviral po končanih predstavah. Vsem, ki so nas tako ljubeznivo seznanili s svojho lepo umetnostjo, najiskrenejša zahvala in »Na svidenje!«

Pohvalno moramo omeniti pri tej priliki požrtvovalnost učiteljstva iz Bočne, Ljubnega, N. Stifte in Smartnega ob Dreti, ki je pripeljalo šolsko mladino v Gornji grad in ji — zavedajoč se velikega vzgojnega pomena lutkovnega gledališča — omogućilo poučno, zdravo in prijetno zabavo.

SOKOLSKO DRUŠTVO HRASTNIK

V nedeljo dne 14. t. m. je deca polnila prostor pred sokolskim domom in rinila v dvorano, kot čebele v panj ob večernih urah. Iz njihovega govorenja je se spoznalo, da bo praznovanje »Materinskega dne«. Malčki so nestrno čakali pričetka. V njihovo

zadovoljstvo je prišel prosvetar Mahkota in z lepimi besedami obrazložil pomen dneva. Sledile su mladini priljubljene deklamacije, recitacije in dramatičen prizor, ki ga je zrežirala že nam znana mladinska režiserka Paterostrova. Pod vedstvom našega starega pevskega boreca hrastniške doline Čandra, pa je mladinski zbor prav čedno zapel par mladinskih pesmi. Ves program je izvajala mladina in je bil tako pester, da ga je mladina ves čas s zanimanjem sprejemala in se navduševala. — Bilo je že več takih mladinskih ur in vedno več poseća mladine, kar jasno kaže, da se prosvetni odsek zaveda svojega dela in seje tam kjer bo seme dobro vzkalilo.

Župa Cetinje

DRUŠTVENI PREDNJAČKI ISPITI

Dne 6 i 7 maja o. g. održali su se u Kotoru ispiti za društvene prednjačke. Za ispit se je prijavilo svega 11 i to 11 braće i 3 sestre. Dvojica su odu-stali radi bolesti. Komisija je bila sastavljena iz braće: predsednik br. Josip Zliva, načelnik župe, te članovi br. Marčić Bruno i zam. st. župe iz Kotor, Cirigović Luka i zam. nač. župe iz Kotor, Oblak Ivo, nač. društva Kotor, dr. S. Bjeladinović, društveni lje-ker iz Kotor.

Prvog dana obavile su se pismene radnje i praktično vodstvo, a drugi dan teoretsko znanje. Ispit su položili, te su postali prednjački pomoćnici sestre Vik Tonka, Milić Vasiljka iz Kotor, Matković Virginija iz Donje Lastve, te braća Menzalin Mitar iz Kotor, Karlović Bogomir iz Perasta, Sekulović Milisav i Klisura Tripo iz Herceg Novoga, Keržan Rudolf, Berne Adolf, Tomočić Jeronim i Stjepčević Tripo iz Donje Lastve.

RAD ŽUPE

Sokolska župa Cetinje otpočela je ove godine vrlo živahan, upravo agilan rad u svima pravcima za postizavanje svojih sokolskih ciljeva. Svi odbori i sekcije održavaju česte sednice na kojima se pretresaju najpotrebnija sokolska pitanja. Tehnički rad za spremanje na ovogodišnji vidovdanski slet u Ljubljani u punom su jeku. Župski načelnik obilazi sokolske jedinice po svoj župi, kako bi se Sokoli tehnički pripremili i za ljubljanski i za 3 okružna sleta (Kotoru, Cetinju i Beranama), koji će se održati pre ljubljanskog, t. j. u početku juna ove godine.

Prosvetni odbor župe je rekordan, obzirom na brojne raspise ideološke sadržine. Česte sednice, rešavanje mnogih idejnih pitanja na njima i održavanje predavanja su veće u jednom mesecu, nego li prošle godine u celoj godini. Banski načelnik je prosvetar župe (br. Rajnvajn) koji se u svakom slobodnom času nade u kancelariji Sokolske župe.

Administracija (tajništvo), kako župe tako i društva Cetinje, neumorno je. Samo Sokolsko društvo Cetinje — tajništvo — otposlalo je u toku jednog meseca 570 spisa. Naručilo se za račun društva oko 140 odora i vežbaćih kostima. Održalo se više sednica pored jedne zajedničke sa svima sokolskim četama, odnosno njihovim upravama. Povačava se fond za gradnju Sokolskog doma. Broj sokolskih pripadnika raste neprestano. Odnednom se naručilo 54 »Sokolska glasnika«. Danas je u Cetinju preko 390 vežbača raznih kategorija;

preko 400 članova — sokolskih pripadnika, što čini oko 800 svih pripadnika. Oko 50 vežbača se sprema za slet u Berane. Veliki je interes za ljubljanski slet. Sokolske odore se naručuju; prijave stalno stižu; predavanja u svrhu propagiranja za odlazak na slet su velika. T. M.

U Sokolskoj župi Cetinje vrlo živo se radi na pripremama za ljubljanski slet. Šalju se propagandistički raspisi, predavanja i traže izveštaji o prijavljenim članovima, polaznicima na slet. Izvršena je revizija društava i nekih seoskih sokolskih četa s davanjem uputstva za dalji rad. Izgledi su da će iz ove župe biti preko 400 polaznika na slet. Veći broj ići će u živopisnom narodnom odelu. Zele braća i sestre Crne Gore, Boke, Sandžaka i Metohije da se bratski, sokolski i srdačno pozdrave s ostalom braćom i sestrama iz svih krajeva Jugoslavije i ostalih slovenskih zemalja, da vide njihov rad i pokažu šta su sami uradili za Soko.

U župi su formirane sve sekcije pored formiranog prosvetnog i tehničkog odbora (zdravstvena na čelu s br. dr. Piletićem; poljoprivredna na čelu s br. Durom Slapničarom; za seoske sokolske čete na čelu s br. Dedićem Cetkom; sekcija za štednju dodata je prosvetnom odboru).

U mestima, a naročito selima ove župe, opaža se veliko interesovanje za osnivanje novih sokolskih jedinica. — Župa je primila veći broj predloga za imenovanje uprava, o čemu uprava župe postupa po sokol. organizaciji dajući im pokusno vreme.

SOKOLSKO DRUŠTVO CETINJE

Durdevdanski uranak je priredilo ovo društvo ove godine u zajednici s vojskom, Sreskom organizacijom dobroteljaca, srednjim školama, pevačkim društvom »Njegoš« i građanstvom Cetinja. Uranku su prisustvovali još i vojna muzika i muzika društva »Njegoš«.

Rad društva Cetinje je živahan u pogledu tehničkog i prosvetnog poslovanja. Održana su predavanja: »O trezvenosti« (br. dr. Gvozdenović) »O trezvenosti pomoću filma, br. dr. Gvozdenović; nekoliko nagovora (braće: Velimirovića, Grujičića i dr.).

SOKOLSKO DRUŠTVO ĐENOVIĆ

† Brat Mirko Anžić

Sokolsko društvo u Đenoviću izgubilo je svoga odličnoga člana brata Mirka Anžića, narednika pilota-lovca.

Sa sprovoda pok. br. Mirka Anžića u Hercegnovome

Na Durdevdan obavljen je svečani sprovod u Savini do željezničke stanice u Hercegnovome.

Sprovodu su učestvovali kontra-admiral g. Marijan Polić; gospođa Vili Polić u ime Crvenog krsta, komandant Hidroplanske komande g. Nikša Nardeli sa svima svojim oficirima, podoficirima i odredom mornara s puškama, i s mornarskom muzikom.

SOKOLSKO DRUŠTVO KOTOR

Razviće društvene zastave i šest četnih

Mnogo je Sokola za vreme rata stradalo od neprijatelja. Bili su internirani, mučeni i streljani. Imovina društava bila je zaplijenjena. Posle rata oživljuju društva i prelaze u Jug. sokolski savez. Nova se društva formiraju, tako, da danas u Boki nalazimo sledeća društva: Hercegnovi sa 7 četa, Zelenika, Đenović, Bijela, Jošice-Đurići, Morinj, Risan, Perast, Kotor, Prčanj, Lastva, Tivat, Luštica i Budva. I Kotor ima svojih sedam četa, dakle 14 društava i 14 četa što čini polovinu svih društava što ih broji Sokolska župa Cetinje. Sva društva rade agilno, a tako i čete. Kotorako bi društvo bilo daleko agilnije da ima svoj dom. Za to se bori nekoliko godina, ali ima nade da će i to u najskorijoj budućnosti postići. Taj dom biće rasadnik kulture i prosvete za celu Boku. Sada je katorsko društvo dobilo prvu jugo-

SOKOLSKO DRUŠTVO GUSINJE

U Gusinju, na granici Albanije osnovano je novo sokolsko društvo 9 aprila. Na zakazanom zboru, prilikom osnivanja, bilo je preko 200 građana. Tom prilikom su održali predavanja s uspehom, sazivajući zbor kap. gran. čete br. Đorđe Mirašević i Stevan Dragović, o Sokolstvu, njegovim ciljevima, dosadašnjem radu i budućem. Zatim je predložena župi i od župe imenovana ova uprava: starešina: brat Đorđe Mirašević, z. st.: Avdo Avdić, tajnik: Petrašin Šoškić, prosvetar: Božina Zogović, blagajnik: Radun Novović, nač.: Josip Teklić, zam.: Jovan Jovanović, načelnika: Kata Popović, z. nač.: Danica Mirašević; članovi: Ilija Čadenović, Ramo Hot, Đoko-Polić-Veković, Mihajlo Mitrović, Miloš Đulafić; zam. uprav. odbora: Stevan Dragović, Miljan Nikić, Mala Hadži-Aljović; revizori: Babović, Hot i Nikočević; sud časti: Cokić, Laličić, Vujošević i S. Stojković.

SOKOLSKO DRUŠTVO DANILOV-GRAD

Ovo je društvo proslavilo »durdevski uranak« kod obližnjeg manastira Zdrebaonika. Tu je održao posle otviranja državne himne, starešina društva br. Begović patriotski govor a o značaju durdevskog uranka govorio je brat Bešić, nakon čega je održao predavanje o dejstvu zagušljivih gasova i odbrani od istih br. dr. Svetozar Milatović.

Posle ovoga su nastala takmičenja s velikom uspehom. Sokolska četa Zdrebaonik prikazala je s uspehom pozorišni komad »Sučkova stradanja«.

SOKOLSKO DRUŠTVO BIJELA

12 ov. meseca Sokolsko društvo Bijela priredilo je u počast zam. starešine brata Ivana Benkovića »oproštajno veče«. Brat Ivan Benković odmah po osnutku našega društva izabran je za zam. starešine, te je na tom položaju ostao sve do dana svog pre-mestaja u Šibenik. On je kroz ovo vreme svojim ustrajnim radom doprineo, da se ovo društvo u svakom pogledu podiglo do zavidne visine. Oso-bitih zasluga stekao je za gradnju sokolskog doma oko kojeg je uložio mnogo truda i sopstvene inicijative.

Ovim je naše društvo dokazalo kako zna ceniti i poštovati naše, neumorne sokolske radnike.

Đenovički Sokol zastupao je brat O. Jerotej Petković, a hercegnovski Sokol brat Martin Zager.

Venaca je bilo 18, a osobito su se isticali venci Sokola đenovičkog i Sokola hercegnovskog.

na. Moramo osobito naglasiti, da je tehnički deo bio izveden tako lepo i tehnički doterano, da su bile predmetom jednodušnog priznanja cele publike, što dokazuje maran i požrtvovan rad našeg načelnikstva.

3) Simfonijski koncert 13 maja. Br. M. Unger uistinu nije žalio truda da koncert bude lepo izveden. Na programu imali smo osim Smetane, Dvoržaka i t. d. i nekoliko simfonijskih dela za veliki orkestar i sopran solo od br. Ungera. Sopran solo pevala je sestra I. Kajndl. Svaka je tačka bila na doleđnoj muzičkoj visini, zato je razumljivo da je naš agilni dirigent posle svake tačke bio nagrađen obilnim aplauzom i evcem.

Čisti prihod ove priredbe namenjen je za vežbače, koji polaze na slet u Ljubljani, Poseta je bila dobra, a obostrani uspeh potpuno je zadovoljio. R.

U našem društvu svečano je komemorisan dan pogibije mučenika Zrinjskoga i Frankopana. Proslava su izvela u zajednici sva mesna kulturna i nacionalna društva. Program ove vrlo lepe i uspele komemoracije bio je u celosti izveden iznad svakog očekivanja.

SOKOLSKA ČETA MOJDEŽ

Sokolska četa Mojdež priredila je durdevski uranak na mesto zvano »Vidov Vrha«. Ovaj uranak naše čete bio je veselo i oduševljen. Sviranje i pevanje stvorilo je divno raspoloženje.

SOKOLSKA ČETA GASOVO

Sokolska nedelja »trezvenosti« izvršena je redovima ove vrlo uspešno. Školskoj omladini su održana predavanja. Predavanje je održao također o trezvenosti članova sokolske čete brat Miladin Dobričanin, načelnik, kome predavanju su prisustvovali brojni seljaci. Članovi-vežbači izveli su s uspehom dve vežbe na zadovoljstvo prisutnih.

Župa Kragujevac

SOKOLSKO DRUŠTVO SVILAJNAC

Oko 300 članova Sokolskog društva Svilajnac i njegovih četa: Srbotica, Roanda i Medveda priredile su 6 V 1933 g. Durdevski uranak u manastiru Manasiju. U samoj crkvi manasijskoj održan je govor pred vrstom o istoriji zadužbine Despota Stevana Visokog, nazvatog Resava, a donje Manasija, gde su ostali pre podne, a posle podne otišli se je u Despotovac, gde je početkom ove godine osnovano novo sokolsko društvo, gde je održana konferencija sokolskih delegata.

Posle konferencije održana je veoma uspeła sokolska javna vežba na kojoj je nastupilo oko 200 Sokola.

Istoga dana u veče priredio je pozorišni oteak Sokolskog društva Svilajnac uspeło sokolsko veče.

U nedelju 14 maja 1933 g. Sokolsko društvo Svilajnac zakazalo je u varoši Zabarima sokolsku javnu vežbu i sokolsko veče. U toj varoši postoji pokret za osnivanje sokolskog društva a i mogućnost i potreba za istim. Stoga je uprava društva Svilajnac pozvala građane varoši Zabar na sokolsku skupštinu, kako bi se novo društvo konstituisalo i izabrala privremena uprava.

Župa Kranj

SOKOLSKO DRUŠTVO RADOVLJICA

Ob petnajstletnici junaške smrti brata Olipa Boštjana.

Petnajst let je minulo, odkar je Srednekov Boštjan, Sokol — junak umrl. Velik greh je pozabiti na tiste, na katerih krvi je bila zgrajena naša svobodna Jugoslavija.

Boštjan je bil pravi gorenjski fant. Pri njem ni bilo ničesar priučenega. Ni poznal lepih fraz, vse je bilo naravno. Bil je odkritosrčen. Čez vse je cenil sokolsko bratstvo in je to tudi z dejanji pokazal. Zelo ga je bolelo tudi, ko je videl, kako naš narod ponemčujejo. Zavedal se je, da je vsak Sokol dolžan, da kot prvi čuva jezik in pravice svojega naroda. Bil je izvanredno močan, navdušeno je telovadil in to mu je prineslo tudi uspeh, da je bil med najboljšimi v Sokolski župi Kranj. Leta 1912. je šel kot tekmovalce višjega oddelka v Prago. To je bil vsaka-kor uspeh, ker takrat je bilo podeželsko Sokolstvo še čisto začetniško. Praga ga je navdušila, posebno ob veličastnem sprejemu. Čutil je v sreči, da smo Slovani res bratje. Po njegovem licu so tekle solze; z besedami ni mogel izraziti velike radosti ob tej veličastni zavesti in navdušenju. Imel je mehko srce in trden značaj; bil je pač Slovan pošteno in verno vzgojen.

Leta 1913. je bil klican k vojakom in svetovna vojna ga je dobila se v vojaški službi. Samo za nekaj ur je prišel domov, takoj nato pa je moral na bojišče v Galicijo. Kmalu je bil ujet in odpeljati so ga v Rusijo, nekam blizu

SOKOLSKO DRUŠTVO TIVAT

Ovo je društvo u poslednje doba dalo nekoliko vrlo uspehlih priredaba i to:

1) 30 aprila priredena je Zrinjsko Frankopanska komemoracija. Program se je sastojao iz prigodnog predavanja i raznih muzičkih izvedaba.

2) Akademija 6 maja sastojala se iz 7 tačaka tehničkog dela i igrokaz »Nevidljivi Jurić, od V. Cara Emi-

Moskve. Domov je pisal večkrat, da mu ne gre slabo, mučilo ga je samo neutešljivo domotožje in želja, da bi spet videl svojo mater. Zaradi tega je v začetku leta 1918. ubežal in prepotoval ogromno pot, združeno poleg nečloveškega trpljenja še z veliko nevarnostjo. In tako je priromal ravno k procesiji na Veliko soboto leta 1918. v Radovljico. — Ubogi Boštjan! Zakaj nisi premagal svojih želja vsaj za pol leta in ostal bi bil domu, svoji materi v oporo na stara leta, ostal bi bil tudi nam, Tebi pa bi bilo prihranjeno strašno trpljenje! Po enomesečnem bivanju doma je moral zopet oditi v Murau k vojakom, seveda s trdno vero, da se bo Avstrija razsula v najkrajšem času in da se prav kmalu zopet vrne domov. Usoda pa je hotela drugače.

Kot blisk se je razširila novica, da je v Murau in Judenburgu izbruhnil upor proti vojni in Avstriji. Tam so bili večinoma slovenski vojaki. V kratkem času so upor udušili in voditelje postavili pred preki sod. Pred preki sod je bil postavljen tudi Boštjan, obdolžen, da je podminiral municijsko skladišče v Murau in da je bil voditelj celega upora. Boštjana so sodili i.a. obsodili. Drugi dan zjutraj ob 7. po obsodbi so ga avstrijski krvniki ustrelili kot izdajalca. Kako strašen udarec za njegovo mater! Njegova mati, sestra in brat so šli po njegovo skromno zapuščino. Hoteli so tudi ukreniti vse potrebno, da se v tujini ne izgubi njegov grob. Ko pa so jih pripeljali slovenski vojaki na njegovo poslednje bivališče, ni bilo zapuščene groba izdajalca, bila je gomila cvetja na grobu narodnega mučenika. Ponoči so nanosili nanj njegovi sotrpini cvetja, čeprav v nevarnosti, da jih izsledijo in postreljajo kot izdajalce. Povedali so, da se je Boštjan obnašal tudi v zadnjih trenutkih kot junak in umrl s klicem: »Zivela Jugoslavija!«

To se je zgodilo 20. maja leta 1918. Čez dobrih šest mesecev smo bili svobodni in vsi, prav vsi smo vzklicali. Zivela svobodna Jugoslavija! Občimali in plakali smo od sreče in navdušenja, saj smo bili združeni Slovani na jugu in rešeni za vedno nemškega nasilja.

V domovino se ga prepeljali po preobratu leta 1921. Ogromna množica naroda, na čelu celokupne Sokolstvo župe Kranj, je spremljala mrtvega brata tja na Gradišče, sokolski prapori so poslednjič pozdravili Sokola-junača in zemlja je sprejela, kar je njenega... Duh Boštjanov pa je ostal med nami, da nas vodi k novim bojem, novim žrtvam, novim zmogam.

Bratu Boštjanu, večne slava!
Sokol Radovljica.

SOK. DRUŠTVO KOPRIVNIK V BOHINJU

Sokolsko društvo je z velikim uspehom priredilo na Križevno nedeljo spevoigr »Snubači« in »Sree in denar«. Sokolski dom je bil nabito poln, kakor doslej še pri nobeni oderski prireditvi. Pevci so se res potrudili in pevsko, kakor tudi igralsko podali vloge jako dobro. Burno odobravanje je bilo plačilo za trud, ki so ga imeli z vajami dolga dva meseca. Na splošno željo se bosta spevoigr morda v bližnjem času ponovili.

V nedeljo 28. maja bo blejsko sokolsko okrožje priredilo na Koprivniku svoj nastop. Ob tej priliki bo koprivniški Sokol otvoril svoj novi dom. Vabila so razposlana; kdor bi pomotoma vabila ne prejel, je s tem prav iskreno povabljen k tej prireditvi. Vrši se ob 3. popoldne, v primeru slabega vremena pa 12. junija ob isti uri. Zelezniške zvezce so ugodne. Zdravo!

Župa Ljubljana

SOKOL I — TABOR

Naš Sokol je priredil dne 7. maja svoj mladinski dan. Dopoldne je imela moška deca tekmovanje; tekmovalo je 90 dečkov, ki so vsi pokazali prav lepe uspehe, obenem pa so dokazali, da že sedaj poznajo zdrave vplive telovadbe na telo in duha. Popoldne pa se je vršila lepo uspeša prosvetna in telovadna akademija obeh oddelkov dece in naraščaja. Otvoril jo je dijaški društveni orkester s sokolsko koračnico, nakar je povzel besedo br. starosta ing. Bevc. Pozdravil je vse navzoče, med katerimi so bili tudi župni starosta br. dr. Pipenbacher in zastopniki sosednjih društev. V lepem govoru je očrtal pomen akademije in poudaril, da je ta akademija za nas že uvod v velike sokolske dneve. Po njegovem govoru se je začel razvijati program, ki je obsegal mnogo lepih prizorov in scen. Slišali smo več recitacij, izmed katerih je najbolj vzgal srca vseh poslušalcev Zupančičev »Ciciban«. Mala 6-letna deklica je morala pesem ponavljati in še ni bilo ploskanju in navdušenju konca. Prav srčkan je bil tudi nastop ženske dece, ki je izvajala »Lutke«; pri teh je zopet najbolj ugajala najmlajša med njimi, ki je res izvrstno posnemala pravo lutko. Ženski naraščaj je predvajal štiri plese, ki so zelo živo pobarvali že itak pester program. Da se mladinski oddelki udeležujejo tudi na glasbenem polju, je dokazal poleg že prej omenjenega orkestra tudi mladinski zbor, ki sicer ni močan po številu, pač pa po kvaliteti glasov. Krepko in ubrano

so malčki zapeli pesmi »Ples iz Medjimurja« in »Po vodi plava«. Novost in pa posebnost zase sta bili recitaciji v zboru: »Kronanje v Zagreb« in »Čaša nesmrtnosti«, oboje pri odprti sceni s kostumi. Zlasti prizor v prvi recitaciji, ko kronajo Matijo Gubca na razbeljenem prestolu, je bil dobro podan. Zelo so razvedrile občinstvo najmlajše deklice v pravilnem prizoru »Snegulčica in škrtarje«. Zele so mnogo odobravanja. Za zaključek so naraščajniki igrali Ribičičeve enodejanske »Dediščina«. Med odmori je pridno igral orkester, za vesel konec programa pa je poskrbel parček v narodni noši, ki je poskočno zaplesal kmečki valček. Po končanem programu se je vršila tombola za moško in žensko dečo, ki je našla v njej mnogo zabave in plačila za svoj trud.

Župa Maribor

SOKOLSKO DRUŠTVO LJUTOMER

V nedeljo dne 11. t. m. je priredil tukajšnji Sokol prosvetno akademijo kot uvod k proslavi svoje 30 letnice. Prireditelj je bila vestno pripravljena, zato je tudi v vsakem oziru prav lepo uspela. Vse točke so se izvajale precizno in vsi izvajalci so bili deležni zaslužene priznanja. Sokol pa je pokazal, kaj vse premore z vztrajnim delom. O 30 letnem sokolskem delovanju je podal pregledno sliko br. prosvetar. O ustanovitvi našega Sokola je posneto to le: Misel, ustanoviti Sokola, je prešinjala ljutomerske narodne kroge že delj časa. Ni pa bilo moža, ki bi se lotil tega naporega dela, ni bilo človeka, ki bi poznal bistvo Sokola. Ko pa je prišel v Ljutomer zdravnik dr. Karel Chloupek, Čeh z dušo in telesom, neustrašen bojevnik za naše narodne pravice, pravi Sokol, je začel takoj predpriprave za ustanovitev Murskega Sokola. In nastal je krik in vik v nemškem taboru. Snujočemu se Sokolu je namreč podaril okrajni zastop na predlog podnačelnika Mursa 200 K podpore in to je dalo povod, da so Nemci in nemškutarji bruhali ogenj na Slovence, posebno na Chloupeka in Mursa. — Grazer Tagblatt 13. I. 1903.

Da bi se društvo moglo razvijati, je bilo treba izvežbati načelnika. Ljutomerčani so poslali v Celje k Celjskemu Sokolu Antona Misja ml., da bi se izvežbal za telovadca in načelnika. Tudi to ni bilo našim narodnim nasprotnikom po volji. Sledil je napad v Tagespostu 16. III. z naslovom »Von den Sokolisten in Lutzenberg«. A narodni krogi se teh napadov niso ustrašili. Kot odgovor na ta napad so v kratkem času zbrali za Sokola 561 K 50 v, za tedanji čes velika vsota. Z velikim veseljem so pričakovali ustanovitev Sokola. Bil je v to določeni 15. avgust 1903. Slovenski listi so posvetili ustanovitvi Murskega Sokola lepe članke, tem ostudnejše so pisali nemški listi. Dne 15. avgusta predpoldne se je vršil v telovadnici današnje osnovne šole ustanovni občni zbor. Nazočih je bilo 58 članov, 10 odposlancev v kroju raznih sokolskih društev, kakor iz Varaždana, Celja, Ljubljane in Idrije. Svoje zastopnike so poslala društva Triglav, Slovenija in Bodočnost.

Na tem prvem občnem zboru so bili izvoljeni: starosta br. dr. Chloupek, podstarosta br. Babnik Ludvik, načelnik br. Misja Anton ml., blagajnik br. Misja Anton st., tajnik br. Sever Fran, odborniki br. Snajder Fran, Rajh Joško, Mursa Jože, Jelen Jožef, namestniki Lebar Matija, Dijak Janko in Božič Anton ml.; pregledovalci računov br. Zacherl Fran in Karba Janko.

Popoldne istega dne se je vršila velika ljudska veselica in shod na prostoru pri Kukovcu; udeležencev je bilo nad 3000. Vsa slavnost se je izvršila z velikim navdušenjem.

Izvemši vojnih let, ko je bilo društvo razpuščeno, je bilo društveno delovanje prav živahno. L. 1914. v začetku svetovne vojne je moral starosta br. Rajh Joško v graške zapore kot veleizdajnik, ker je zvest svojim sokolskim idealom takrat izjavil, da ne bo streljal na Srbe. —

Dne 11. junija proslavi naš Sokol svojo 30 letnico z delnim župnim izletom obvezen za Prekmursko, Mursko, Ptujsko in Mariborsko sokolsko okrožje. Ob tej priliki bo naš Sokol pokazal, da je bil v teku 30 let zvest čuvaj in širitelj sokolske misli na Murskem polju in v Slovenskih goricah.

SOKOLSKO DRUŠTVO SLOVENJ- GRADEC

Naš Sokol je priredil v nedeljo 14. V. 1933 »Sokolski dan«. Z njim je prednjački zbor dokazal zopet sad svojega dela. Ob 14. uri se je prireditelj pričela, in sicer s štafeto vseh oddelkov: deca, naraščaj in članstvo skozi mesto. Cesta kraljeviča Andreja je mrgolela moške in ženske dece, moškega in ženskega naraščaja in članstva, ki so čakali na znamenje, da se prično med seboj meriti. Pričela je nižja ženska deca, za njo pa ostali oddelki. Meščani so z zanimanjem sledili tem nevsakdanjim tekmam v našem mestu. Cilj je bil Sokolski dom. V minutnem presledku so prihajali zmagovalci posameznih oddelkov ob burnem pozdravljanju publike na cilj. Po lepo uspeši štafeti je imel br. starosta dr. Zelenjak v polni dvorani

Sokolskega doma nagovor na vse oddelke. V vznešenih besedah je podal program sokolske ideje, sokolske naloge, poudarjajoč, da so in bodo pravi Sokoli le tisti, ki gredo skozi telovadnico, svetišče sokolskih društev. Vzpodbujal je navzoče, da nadaljujejo svojo čisto, plemenito in narodno sokolsko delo. Pokrajinski zlet pa naj bo svečana manifestacija sokolske ideje v naši beli Ljubljani — zibelki jugoslovenskega Sokola. Nato je razdelil še diplome sokolskim smučarskim zmagovalcem ob priliki zimске tekme. Vsi navzoči so potem zapeli sokolsko himno. Po obdaritvi zmagovalcev pri štafeti in pogostitvi dece je nastopila deca z raznovrstnostmi, ob 17. uri pa je br. Hočevar iz Maribora predvajal 3 sportne in telovadne filme, katerim so vsi s pozornostjo sledili.

Glavni program »Sokolskega dne« pa je bil ob 20. uri »Gimnastični večer« z raznimi gimnastičnimi vajami. Vse točke so bile izvedene brez vsakega odmora in bile precizno izvedene. Posebno efektan je bil nastop ženskega naraščaja z lučkami. Obširen program je bil izveden v poldruhi uri, kar je dokaz discipliniranosti nastopajočih oddelkov pod vodstvom brata načelnika Veljaka. Pri klavirju je spremljal vse vaje br. Mrovlje, ki je poživil ves večer. Hvalevredno moramo omeniti sodelovanje dece mladinskega odseka St. Ilj pod Turjakom pod vodstvom s. Mrovljetove. Zahvalo pa smo dolžni br. Rojniku, ki je z avtom brezplačno prepeljal in omogočil tej deci sodelovanje in lep izlet, in končno vsem darovalcem za pogostitev dece. Priručna sokolska zahvala vsem, »Sokolski dan« pa naj da novo vzpodbudo vsem vaditeljem in sodelujočim, ki so ure in ure pripravljali tako lep večer, ostalim pa, ki stoje sokolskemu delu še ob strani, da pridejo v naše vrste!

SOKOLSKO DRUŠTVO MURSKA SOBOTA

Naše Sokolsko društvo nam je nudilo s svojim koncertom v soboto zvečer izreden umetniški užitek. Prireditelj so obiskali ugledni predstavniki vseh domačih oblastev. Številna publika je napolnila dvorano sokolskega doma do zadnjega kotička.

Pod vodstvom brata Gregorca je prvič nastopil na novo osnovani mešani pevski zbor. Lepo je zapel štiri pesmi slovenskih komponistov. Glasovni material je prav dober. Ako se zbor še razširi, bo z marljivim in vztrajnim delom lahko dosegel visoko stopnjo in mu bo zagotovljena lepa bodočnost. Br. Koller se je izkazal za izvajanje Kreislerjevega »Chagrin d'amour« in Sarasatovih ciganskih pesmi kot izvrsten violinist, ki z lahkoto obvlada tudi tehnično najtežavnije violinske kompozicije. Sestra Čičeva je zapela arijo iz opere »Samson in Dalila« in romanco iz opere »Mignon«. S svojim odlično solanim glasom, ki je mehak, topel in sočen, je očarala poslušalce. Pri klavirju je z razumevanjem spremljala njeno petje s. Kovačeva. Br. E. Nadai je nato zaigral na saksofonu Widoefov »Valse Vanité« in jugoslovenske narodne pesmi. S prijetnim glasom instrumenta in s svojo sigurno in čisto igro je dosegel popoln uspeh. Njega, kakor tudi br. Kollerja je odlično in rutinirano spremljal pri klavirju br. Justin.

Orkester, ki je izvajal pod taktiko brata Justina »Lahko kavalerja« (Suppe) in fantazijo iz opere »Traviata«, visoko nadkriljuje običajni nivo diletantskih orkestrrov in je kos tudi kompozicijam, ki stavlajo na glasbenike visoke zahteve. Spremljal je tudi s. Gregorčeva, ki je s svojim čistim sopranom zapela »Ave Maria« (Bach-Gounod). Sokolsko društvo je upravičeno lahko ponosno na svoj orkester.

Po kratkem odmoru se je koncert zaključil z uprizoritvijo znane Vodopivčeve spevoigre »Kovačev student«, ki je v igralskem, kakor tudi v pevskem oziru popolnoma uspela. Kovača je pel br. Toth, ki je s svojo izvrstno igro vzbujal pri publiku salve smeha. Njegovo ženo Meto je prav dobro pel s. Gregorčeva. Sin Janec (br. Gregorec) in njegovi vedno žejni tovariši so tvorili kvartet svežih glasov. Odlični je bil tenor pismonoše (br. Lončar). Zasluža za dobro režijo in inscenacijo gre br. odv. Kodru in br. Ščuki. Predstavo je dirigiral br. Justin, ki je tudi izvrstno spremljal pri klavirju. Celotni vtis bi pa bil neprimerno večji ob spremljevanju tako dobrega orkestra, s katerim razpolaga društvo.

Poslušalci so hvaležno nagradili vse točke z gromovitim ploskanjem in so priklicali izvajalce ponovno pred zastor.

Uspeh koncertnega večera je bil popoln.

Okrožni zlet Prekmurskega Sokolskega okrožja se vrši dne 18. VI. 1933 v Murski Soboti.

SOKOLSKO DRUŠTVO RIBNICA NA POHORJU — JOSIPDOL

Vse bratske edince koroškega okrožja obveščamo, da se vrši tretji javni nastop našega društva na binokšno nedeljo ob 15. uri na letnem telovadišču v Ribnici.

ZAHVALA.

Zahvaljujem se bratu dr. Venceslavu Arku, zdravniku v Ljubljani, za izredno požrtvovalnost, za trud in uspešno izrabo njegove temeljite kirurške znanosti prilikom težke poškodbe moje hčerke Bojane. Njegovi znanosti in njegovemu trudu se zahvaljujem za popolno rešitev poškodovane roke, ki bo v najkrajšem času zopet popolnoma zdrava in povsem uporabna.

Ljubljana, dne 20. maja 1933.

Ivan Prosenec, l. r.

Župa Mostar

SOKOLSKO DRUŠTVO AVTOVAC

Sokolsko društvo Avtovac sa svima svojim četama proslavilo je ove godine durdevdanski uranak zajednički s avtovačkim garnizonom i Sokolskim društvom Gacko, na lepoj poljani Barmici u Gatačkom polju kod Avtoveca.

Sokolsko društvo Avtovac priredilo je tom prilikom nekoliko utakmica u viteškim igrama između svojih čet, utakmicu u odbojci, a komandant mesta Avtoveca, pukovnik brat Savković Božidar osvojao je još pre nekoliko godina kros-kontri, koja je utakmica i dve godine održana.

Najpre je održana utakmica u odbojci između Sokol. društva Avtovac i Gacko; pobedilo je Sokol. društvo Gacko.

Potom su održane utakmice: u bacanju kugle — pobednik brat Zelencović Gligor iz Sokol. čete Miholjaca; u skoku u vis — pobednik brat Popović Obrad iz Sokol. čete Gračanice; u skoku u daljinu — pobednik brat Pašić Sabrija iz Sokol. čete Mulji; u trčanju na 100 m — pobednik brat Bjelogrić Miloš iz Sokol. čete Lipnik. Svi pobednici dobili su kao nagradu po jednu lepu vezenu svilenu maramicu od Kolarskih sestara iz Avtoveca s posvetom: »Pobedniku sa durdevdanskog uranka«.

Najzad je održan kros-kontri, na kojoj su utakmici imali pravo da učestvuju svi prisutni na uranku bez obzira na pol, godine starosti i drugo. Učestvovalo je oko 20 takmičara i pobedio je br. Bjelogrić Miloš iz Sokol. čete Lipnik. Svake godine, kao i ove, pobedniku na ovoj utakmici dodelio je pukovnik brat Savković jednu skupocenu vezenu svilenu maramu, sa željom, da se ova utakmica održava i u buduću na durdevdanskom uranku.

Posle utakmica, Sokolsko društvo Avtovac priredilo je doručak za sve svoje prisutne članove.

SOKOLSKO DRUŠTVO BLATO

Dne 30 aprila o. g. naše je društvo skupa s Glazbenim društvom proslavilo Zrinjsko-Frankopanski dan. U jutro otisnuo je brat don Frano Milat staroslavensku misu uz pevanje mešovitoz zbora Glazbenog društva.

Uveče u 7 sati sledilo je u sokolani komemorativno veče sa sledećim programom: 1) Državna himna, pevao mešoviti zbor Glazbenog društva. 2) Mitrović: »Pred moštima Zrinjskog i Frankopana«, izvodila sokolska muška deca. 3) Kumičić: »Kako nekad bijese«, recitovale ženske dete. 4) I. Zajec: U boj, u boj! pevao mešoviti zbor Glazbenog društva. 5) Zrinjsko-Frankopanski dan, pomen slovo, predavao brat don Frano Milat.

Sve su tačke bile skladno izvedene. Dvorana je bila dupkom puna.

7 maja t. g. naše društvo priredilo je durdevdanski uranak u zajednici sa svim mesnim društvima. Na uranku su održano više govora. Iza doručka usledile su razne vežbe i igre izvedene od dece, naraščaja i članstva. Sve su tačke lepo izvedene. Posle se nastavilo s igranjem, plesom, pesmom i svirkom do samog polaska.

SOKOLSKO DRUŠTVO STOLAC

Sokolsko društvo Stolac proslavilo je obljetnicu Zrinjskog i Frankopana na svečan način.

Na dan 30 IV o. g. u 3½ časova posle podne održao je brat Mirko Konaković u Sokolskom domu naraščaju i podmlatku predavanje o značaju dana. U 4 časova posle podne održala je sokolska muzika javni koncert u kavani »Korzo«, gde je brat Mirko Konaković održao predavanje o Zrinjskom i Frankopanu i pozvao prisutne, da prema njihovoj: »Viruj Nimcu, kako suncu zimsku!«, veruju tuđinu kao zimskom suncu.

Odziv publike bio je odličan.

SOKOLSKO DRUŠTVO CAVTAT

Dne 30 aprila je ceo Cavtat svečano proslavio uspomenu na narodne mučenike Zrinjskog i Frankopana, kao i 25 godišnjicu smrti Valtazara Bogišića, zaslužnog sina ove varošice.

Sokolsko društvo Cavtat položilo je venac pred spomenik dra. Valtazara Bogišića.

Na večer je u sokolani održana svečana akademija s biranim programom, koja je potpuno uspela.

SOKOLSKO DRUŠTVO LJUBUŠKI

Sokolsko društvo u Ljubuškom priredilo je na dan 6 maja o. g. durdevdanski uranak u mesto zvano »Luka«.

Durdevdan bio je povezan s proslavom »Naraštajskog dana«. Odmah po dolasku počelo se s natecanjem u raznim tačkama. Posle takmičenja održano je predavanje, a nato je nastalo veselje s igrankom.

Na večer u 9 sati priredena je svečana durdevdanska akademija s vrlo bogatim programom. Akademija je u svakom pogledu uspela.

SOKOLSKO DRUŠTVO TOMISLAV GRAD

Dana 16 maja o. g. posetili su ovdašnje Sokolsko društvo brat Čedo Milić, starešina društva, i brat Milić, starešina župski statističar.

Istoga je dana u prisustvu pomenute braće održana izvanredna sednica uprave ovdašnjeg Sokolskog društva, te je sa žaljenjem konstatovano, da rad Sokolskog društva u Tomislav Gradu nije apsolutno vredan nikakve hvala. U vezi s time održao je brat starešina Milić nagovor na sve prisutne, a zatim se je tražilo puta i načina kako da naše društvo ponovno prodrži i oživi, što je želja sviju pripadnika ovoga društva.

SOKOLSKO DRUŠTVO TREBINJE

U nizu mnogobrojnih svojih priredaba, Sokolsko društvo Trebinje — u zajednici s vojskom i građanstvom — priredilo je durdevdanski uranak u obližnje selo Goricu.

Sve kategorije bile su brojno zastupljene u zajedničkoj povorci koja je oko četiri sata krenula ispred Komande mesta, na čelu s vojnom muzikom.

Pevačka sekcija pod vodstvom agilnog horovode br. Julija Boića pozdravila je ovo jutro pesmom »Oj durdevdanes, te s još nekoliko patriotskih pesama. Naraštaju i deci pripremljen je zajednički doručak, kao i svake godine.

U nedelju, društvo je vrlo uspešno izvelo svoj naraštajski dan, na kome je — pored desetak odlično izvedenih vežba — vrlo dobro prikazana pozorišna igra »Duh Sokolstva«. — Č. H.

SOKOLSKO DRUŠTVO VELA LUKA

Naše društvo proslavilo je dan Zrinjskog i Frankopana korporativnim prisustvovanjem misli i održanjem prigodnih predavanja.

Na večer je održana akademija. Proslavio je održao brat Ante Rušković u kojem je izneo ukratko historijat porodice Zrinjskih i Frankopana. Nakon toga su sledile pojedine tačke programa, koje su izvedene tačno i s potrebnim efektom. Uspeh kako moralni, tako i materijalni nije izostao.

Župa Niš

SOKOLSKO DRUŠTVO TEKLIJA

Ovdašnje Sokolsko društvo proslavilo je 14 maja t. g. na veličanstven način stogodišnjicu oslobođenja Timočke Krajine.

Po svršenom blagodarjenju u ovoj crkvi povorka građana sa sokolskim društvom i litijom krenula je kroz teklijske ulice do spomenika Koče Andelinovića, koji je, posle ogorčene borbe s Turcima, uhvaćen i sa 60 drugova pribijen na kolac kod Teklije. Posle uobičajene molitve prosvetar Sokolskog društva br. Života Mihajlović, sveštenik, održao je interesantno predavanje o nacionalnoj istoriji Timočke Krajine.

Po podne su Sokoli izvodili sokolske vežbe od 3 časova, a zatim je nastalo narodno veselje. S ovim je proslava završena.

SOKOLSKA ČETA SALAS

14 maja t. g. na dostojan način proslavljena je stogodišnjica oslobođenja Timočke Krajine.

Posle blagodarjenja u crkvi, na kome je govorio u ime crkve o proslavi paroh Čekić Todor, svi su se prisutni uputili u osnovnu školu, gde je održana svečanost. Svečanost je otvorio prigodnim govorom predsednik odbora za proslavu, koji je prisutnima predložio da se uputi pozdravni telegram Nj. Vel. Kralju, što su prisutni uz burne ovacije Kralju i Kraljevskom domu, prihvatili. Zatim je br. Borivoje Antić, učitelj, održao vrlo lepo predavanje o oslobođenju Timočke Krajine.

Predavač je naveo previsoku pažnju, koju je današnjem slavju ukazao Nj. Vel. Kralj, koji je se primio pokroviteljstva, a prvi učinio i jedan plemeniti gest odredivši svoja dva prvo-

БЕОГРАД, КН. МИХАЛОВА УЛ. 22

klasna grla — jednog pastuha i jednog bika, da se kao njegov dar odrede najboljim odgajivačima stoke.

Posle podne je sokolska četa izvela proste vežbe s članovima i decom. Rad je Sokola izvanredno uspeo. Dok su članovi izvodili sletске vežbe, deca su vežbala s venčićima i zastavicama.

Zatim su članovi izveli i ostale tačke, koje su u programu za takmičenja za zastavu, koju daje najbolji četni Sokolsko društvo Negotin. Takmičenja za zastavu izvršile se 21. t. m. u Negotinu.

Posle ovoga nastalo je narodno veselje.

B. S.

Župa Novo mesto

SEJA Ž. T. O.

Zadnja sobota se je vršila u župni pisarni druga redna seja Ž. T. O. pod predsedstvom žup. nač. br. L. Papeža. Poleg številne udeležbe vsega Ž. T. O. je seji prisostvoval tudi savezni prednjak br. ing. V. Černe. Določilo se je tehnično vodstvo zleta Sok. društva Trebnje za dne 4. junija, ki je bilo poverjeno okr. načelniku M. S. O. bratu M. Tratarju. Glede župnih tekem, ki se bodo vršile v nedeljo 11. junija v Novem mestu je bilo sklenjeno, da se iste prične ob 6. uri zjutraj za domačine, ob 8. uri pa za ostala društva. Tekmovalo bo predvidoma šest vrst članic in sedem vrst članov. Glede pregleda vaj za Ljubljano po članu STO za Novomeško sokolsko župo se določilo za M. S. O. 4. junij ob priliki Trebnj. sok. nastopa, za N. S. O. pa 11. junij ob nastopu Novomeškega Sokola. V svrhu temeljite priprave za Ljubljano se bo izvršil v obeh okrožjih v tednu od 15. do 21. t. m. pregled vaj vseh oddelkov po okr. načelnik, ki bodo istočasno se določili telovadeče za skupni okrožni pregled. Razgovarjalo se je podrobno o predpripravi za Pokr. zlet in so bili sprejeti predlogi glede vlakov in znižanja cen zletnih znakov za telovadeče. Po sklepu zadnje seje Ž. T. O. je prijavilo M. S. O. svoj prvi tajni okr. zlet za nedeljo 21. maja popoldan. Nato se je vršila predelava vseh vaj po br. ing. V. Černetu s člani Ž. T. O.

NOVOMEŠKO SOKOLSKO OKROZJE

Novomeško sokolsko okrožje šteje 8 društev in 4 čete. Od teh imajo vseh 6 oddelkov le društvi Novo mesto in Kostanjevica. Št. Jernej nima naraščaja, Toplice ženskega naraščaja, Stražava Valta vas je pričela vaditi le z deca, Škočjan nima moškega naraščaja in moške dece, Bučka pa članic. Od čet ima Šmarjeta samo člane, Kartaljevo člane in moški naraščaj, Smihel člane, ki vadijo v Novem mestu in moško deca, Bela cerkev pa vadi vse oddelke razun članic in ženskega naraščaja.

Od vseh edinic ima svoj lasten dom le Novo mesto in zasilno stavbo Toplice. Prave svoje telovadnice nima nobeno društvo. Vadi se po šolah. Večina so pa društva vezana na prosto, a od teh ima le Kostanjevica lastno letno telovadišče.

Zapreke so različne: Slabi prostori, ki ovirajo redni obisk, malomarnost članstva, preveliki lokalni patriotizem, pomanjkanje vodnikov in naši stalni nasprotniki.

Delo bi bilo v splošnem zadovoljivo, to v tehničnem kot tudi prosvetnem oziru. So pa nekatere edince, ki se ponašajo s skrajno malomarnostjo.

Okrožje šteje 448 članov, 154 telovadce, 216 članic, 54 telovadke, 227 naraščaja ter 502 dece, vsega 1601 pripadnik.

Od tega je vežbalo v prvih treh mesecih 355 članov, 150 članic, 511 moškega naraščaja, 199 ženskega naraščaja, 689 moške dece, 543 ženske dece, toraj vsega 2447 telovadečih v 706 dneh, 9894 krat. Poročilo ni točno, ker društvo Škočjan še do sedaj ni poslalo društvenega mesečnega poročila za marec.

V prosvetnem oziru je pa slika sledeča: vseh predavanj je bilo 29, govorov pred vrstami 56, društvenih večerov in razgovorov 38, gledaliških predstav 10, koncertov in zabav 5, akademije 2.

Knjižnico ima 7 društev, 3 društva do 50 knjig, 1 do 300 knjig, 2 do 700 in 1 preko 1500 knjig vsega 2926 knjig.

Tudi v prosveti bi bilo želeli več delavnosti.

K tem kratkem poročilu za prve 3 mesece, bi opozoril vse br. edince na točno pošiljanje vseh podatkov, ker le v točnem in vestnem delu je uspeh.

Dober mesec pa še manjka, da javno pokažete vaše delo v beli Ljubljani. Zberite vse sile in poletite polnoštevilno za Vidov dan v Ljubljano na plan!

SOKOL V TREBNJEM OB SREBRNEM JUBILEJU

(Brat Marjan.)

Bilo je lansko leto, ko smo se pripravljali na vsesokolski zlet v Prago. Oglasil sem se v zadnjih dneh pred našim odhodom pri sivolascem bratu Tomcu Viljemu, današnjem starosti trebnjskega Sokola in v prav prijazen kramljanju mi je začel pripovedovati svojo zgodbo, kako je sokoloval še pri Ljubljanskem Sokolu, ki mu je stal ob zibelki, govoril o rojstvu dolenjskega Sokola v Novem mestu, kateremu je tudi kumoval — in s solzami v očeh mi je pripovedoval, kako se je rodil Sokol tudi v Trebnjem, — ki mu je postal prvi starosta, na čigar mestu je tudi še danes v jubilejnem letu.

In še vedno so se mu misli vračale nazaj v one čase, da, skoro še dalje nazaj, — saj jih je živel in čutil... Pa ko sem mu povedal, da grem v Prago, mi je pričel govoriti, kako je bilo takrat, ko se je odpravljal na zlet v Prago tudi on. »Da — danes je lepo biti Sokol in nositi rdečo srjaco, a takrat — spominjam se še dobro, kako smo morali skrivati kroj, ko smo se vozili tja, imeli smo takrat še one klobuke mesto čepic...« — tako je govoril in solze so mu polile obraz, in blagovol me je, da bom videl zlato Prago!...

Pa zakaj sem vam omenil tega brata? Zato, ker je živa zgodovina trebnjskega Sokola, ki je bila dokaj burna, zelo povezana z življenjem in delom tega društva.

In letos slavi društvo srebrni jubilej. Na Binkoštno nedeljo pa razvije ob svojem prazniku tudi članski prapor, ki nosi lep napis: Za kralja in domovino!

Da, v njem je povedano vse delo in ves program. Ta lepi jubilej pa je še posebno počaščen, saj je prevzel kumstvo prapora sam brat starešina Sokola Nj. Vis. prestolonaslednik Peter. To je obenem tudi najvišje odlikovanje, ki ga je prejelo društvo ob svojem prazniku!

Bratje, sestre in deca — naj vam bo ta prapor kažipot! Naprej! Zdravo!

SOKOLSKO DRUŠTVO ST. LOVRENC NA DOLENJSKEM

V preteklem mesecu so člani društva priredili burko - enodejanko: »Kakršnen gospod — tak sluga«; naraščaj in deca: »Kaznovan šaljivec« in dvojevod: »Ciciban in očetova ura«. Uspeh prireditve je bil v moralnem, kakor tudi v gmotnem pogledu prav dober. Upoštevati moramo, da nima društvo ne svoje dvorane in ne svojega odra. Le s pomočjo lokalnih faktorjev se je moglo to izvršiti in doseči tako lep uspeh. Pohvaliti moramo nad vse naše vzhajne igralce. Videlo se je, da ima društvo med člani celo izvrstne moči, ki ne smejo ostati zakopane, ampak le še večkrat z njimi na oder! Čeprav večina novinci, so svoje vloge prav izvrstno rešili.

Brat prosvetar in sestra namestnica skrbita za nagovore pred vrstami. Skrbni se tudi za sirjenje društvenih glasil. Največja pažnja se polaga na pripravo za pokrajinski izlet v Ljubljano. Članstvo pridno vadi, enako naraščaj in deca.

Župa Novi Sad

SOKOLSKO DRUŠTVO ADA

Sokolsko društvo u Adi, na dan 7. maja t. g. održalo je svoj javni čas, uz sudelovanje bratskih društava: Sente, Mola, Bač, Petrovog Sela, St. Bečje, Čuruga i Turije.

Interesovanje za ovaj čas bilo je u Adi i Molu veliko, što je dokaz da je sokolska svest prodrla u sve slojeve našega naroda bez razlike na narodnost.

U 16 časova počele su na sletištu prizistati povorka Sokola i Sokolica s muzikom Sokolskog društva iz Sente i vatrogasnom.

Učešće u vežbanju uzelo je 8 odeljenja i to: 1) Ženska deca, s venčićima (100). 2) Muška deca, proste vežbe (80). 3) Članovi, vežbe na razboju (6). 4) Ženski naraštaj, vežbe s lukovima (23). 5) Muški naraštaj, vežbe s palicama (86). 6) Muški članovi, vratilo (9). 7) Muški naraštaj, konj (11). 8) Članice, vežbe određene za župski slet (54). Ukupno je uzelo učešća 397.

Sve vežbe prisutni su s napetošću pratili, a roditelji i ljubitelji Sokola sa suzom radosnicom pozdravljali su sva ki završetak vežbe i doček nove grupe.

SOKOLSKO DRUŠTVO SOMBOR

Dne 7. o. m. priredilo je ovo društvo veliku akademiju. Na programu su bile odabrane sokolske vežbe, horske i muzičke tačke i kratak pozorišni komad. Akademiju je otvorio br. prosvetar kratkim prigodnim govorom. Iza govora otpjevao je mešoviti hor učiteljske škole pesme: »Oj durdevdane« i »Iz bratskog zagrljaja«. Sledila je kratka deklamacija jednog malog brata, pa je zatim orkestar učenika učiteljske škole otisvrao veoma dobro poznatu pesmicu »Večer na Savici«. Nakon ovog uvoda videli smo ove vežbe: 1) M. deca (12) proste vežbe. Prve dve su izvedene vrlo dobro i s velikom pažnjom; početak treće je bio neskladan, no kasnije su se popravili, pa su i skupinu dobro izveli. 2) Ž. deca (8) vežbe venčićima izvedene su dobro; ispočetka je bilo nekoliko krupnih zabuna, no kasnije je postignuta zadovoljavajuća skladnost. 3) Članice (12) su nam prikazale veoma uspešno kombinaciju praških vežbi s poslednjega sleta, koju su izvele odlično; ovo je bila ujedno i najbolja i najuspelija tačka programa. — 4) M. naraštaj (11) proste vežbe je izveo prilično. 5) Članovi (9) cela prosta vežba izgubila se u greškama. Braća su potpuno nespretni nastupili i potpuno nedolžno »velikoj akademiji«. 6) Jedno odeljenje od 5 članova nastupilo je na vratilo s jednom zajedničkom i jednom slobodnom vežbom; uglavnom su svi zadovoljili, dvojica su, međutim, znatno otkakali od ostale trojice, te je ta razlika išla na štetu većine. — Braća diletanti pozorišnog oteka, dobro su izveli kratki komad i dobili puno aplauza. — M. B. N.

SOKOLSKO DRUŠTVO VRBAS

Sokolsko društvo Vrbas održalo je svoju javnu vežbu na dan 14. o. m. Na ovoj vežbi uzeli su učešća pored svih kategorija članstva i svi razredni ovdašnje gimnazije, građanske škole i deca osnovnih škola Starog i Novog Vrbasa. Sa strane, bila su zastupljena iz okoline bratska društva: Kucura, Despot, Sv. Ivan i Crvenka. — Od strane Sokolske župe Novi Sad bio je prisutan načelnik župe brat Milan Todorović.

Uzev u obzir nevrtime, koje je vladalo celu nedelju dana pred ovu vežbu, pa i u samom času izvođenja vežbi, moralni uspeh je ipak potpuno zadovoljavajući.

Pored toga, iako nerado, moramo konstatovati, da nas je i vojna muzika iz Subotice u mnogom izneverila, u toliko, što su vežbe članova i sestara članica morale biti izvedene bez pratnje muzike, jer ona ih nije znala. Isto tako i kod izvođenja vežbi na spravama, muzika nije htela da ovu prati, navodeći, da nema potrebnih nota valcera i slično, potrebno za pratnju ovih vežbi.

Pored svega toga, sve su vežbe, i deca, i naraštaja i članstva kako one proste, tako i na spravama, izvedene savršeno.

S te strane uspeh je potpun, što je uostalom bila i glavna zadaća. — Materijalni uspeh je podbacio, blagodarci kiši.

Na ovoj javnoj vežbi uzelo je učešća: 420 dece, 104 naraštaja, 53 člana, 16 članica, gimnazista 120; gostiju: članova 18 i dece 30 muške.

Kupujte zastave kod
I. NEŠKUDLA
Ljubljana, Pražakova ul. 8

Župa Osijek

POLOŽILI ŽUPSKI PREDNJAČKI ISPIT

Župski prednjački ispit položila su br. Kalman Slavko iz Dakova, Serbedžija Slavko iz Valpova, Muchaus Mijo iz Valpova, Franetić Eduard iz Slavanskog Broda i sestra Maca Sila iz Osijeka g. g. — Ispiti su održani 5 i 6. maja u Osijeku. Ispitnoj komisiji je predsedavao br. M. Vojinović.

SOKOLSKO DRUŠTVO BOŠNJACI

Na dan proslave Zrinjskog i Frankopana ovo društvo održalo je akademiju s vrlo biranim rasporedom. Sokolska akademija bila je tako dobro posećena da može da se smatra da je to jedna od najuspeljih aka-

demija, što su se dosada spremale i priređivale. Gosti su svi bili zadovoljni s lepim programom.

Ceo program je izveden izvanredno lepo. I moralni i materijalni uspeh ove akademije bio je odličan.

Župa Sarajevo

SOKOLSKO DRUŠTVO ROGATICA

Inicijativom i nastojanjem društvenog načelnika brata Mustafe Šakipašića pokrenut je 1. decembra pr. god. prednjački tečaj u ovom društvu. Predavači u ovom tečaju bili su br. Jusuf Pečenković, dir. grad. škole, Milivoje Popović, veterinar, Abdulah Sijerčić, priv., i Abdulah Agić, zam. načelnika.

Rad na tečaju trajao je redovito i neprekidno od 1. decembra 1932. god. do 1. aprila o. g., a polazilo ga je 7 članova.

Dana 6 i 7. maja ov. g. održan je ispit pred ispitnom komisijom, kojoj je predsedavao br. Oskar Lavrač, župski načelnik, a koja je bila sastavljena od gore rečene braće predavača. Ispit su položili braća Sijerčić Alija, Levi Isidor, Ajanović Kadrija i Karić Abdulah.

Održanjem ovog 4. mesečnog tečaja Sokolsko društvo Rogatica mnogo je dobilo. Vrlo je poželjno da se nastavi s održanjem sličnih tečajeva.

A. S. S.

Župa Skoplje

SOKOLSKO DRUŠTVO KOČANE

Dana 14. maja t. g. osvećena je Blatačka školska zgrada. Uz osvećenje škole učinjen je i jedan veliki korak u Sokolstvu, to jest razvijena je zastava Sokolske čete u Blacu, kojoj je kumovao i koju je darovao narodni poslanik za srez kočanski brat Mita Dimitrijević.

Ovoj svečanosti su prisustvovali izaslanici Nj. V. Kralja divizijski general br. Skubića, pomoćnik komand. Bregalničke divizije iz Stipa; izaslanik Pretsednika Vlade i Ministra unutrašnjih poslova br. Mihajlo Krečković, inspektor za Bregalničku oblast; izaslanik Ministra prosvete br. Danilo Đorđević, referent Ministarstva prosvete; izaslanik komandanta III armije br. Maksim Erić, artiljer. potporučnik iz Kočana; izaslanik bana Vardarske banovine br. Rad. Buijić, sreski načelnik za srez kočanski; izaslanik Zletovsko-strumičkog episkopa br. Đorđe Stević, artiljer. namesnik iz Kočana; delegat Sokolske župe Skoplje br. Blagoje Džidrović, starešina Sokolskog društva iz Kočana; pored izaslanstva mnogo gostiju iz okolnih mesta, kao i Sokolsko društvo Kočane sa zastavom, muzikom, Štipsko Sokolsko društvo sa zastavom, Sokolska četa iz sela Orizare, te pevačko društvo »Jovan Škerlić« iz Kočana i celokupno učiteljsvo sreza Kočanskog.

Pre podne je osvećeno na svečan način nova školska zgrada i zastava Sokolske čete, posle povesete su pali mnogi pozdravi i govori: Kraljevog izaslanika, kuma zastave, izaslanike Ministarstva prosvete, Pretsednika Vlade i Ministra unutrašnjih poslova, episkopa Zletovsko-strumičkog, delegata bratske župe, kao zahvalu na poseti u sudelovanju odgovorile je pretsednik opštine Blatačke, upravitelj škole i starešina Sokolske čete. U svima govorima je osobito naglašen značaj škole za nas Jugoslovene, kao i značaj Sokolstva na domaku neprijatelja naših. Govori su bili često prekidani čestim poklicima.

O podne je opština Blatička priredila zakusku izaslanicima i gostima, na kojoj je palo nazdravica za dugi život Kralju i Kraljevskom Domu.

Posle podne je održan javan čas Sokolske čete Blatac, uz sudelovanje Sokolskog društva Kočane. Tačke su sve bile lepo i precizno izvedene a osobito vežbe dece u kojima je bio iznet i predložen novi pravac dečije gimnastike u polju. Sokolska četa je dala i odvežbala vežbe za župski i ljubljanski slet i vežbe s puškama. — Sve su tačke bile vrlo pozdravljene od publike.

U ovom se delu vidi gvozdena volja opštine kao i stanovnika na teritoriji te opštine, koji su svojski uz mnogo materijalne i moralne žrtve podigli ovo veliko delo s kojim će se mnoga pokolenja dičiti i ponositi.

Župa Split

SOKOLSKO DRUŠTVO KOMIŽA

Dana 14. maja t. g. Sokolsko društvo u Komiži priredilo je na obali Kralja Aleksandra prvu javnu vežbu. Vežbe je pratila mesna glazba.

Vežbe su otpočele u 5 sati posle podne sa sledećim programom: 1) Otvara javnu vežbu mesna glazba sa sviranjem sokolske koračnice. 2) Muška deca izvadali su župske vežbe. 3) Ženska deca izvadali su župske vežbe. 4) Muška i ženska deca izvadali su slikovite vežbe s obručima i zastavicama. 5) Muški naraštaj, izvadao je vežbe za pokrajinski slet u Ljubljani. 6) Ženski naraštaj izvadao je vežbe za pokrajinski slet u Ljubljani. 7) Članovi izvadali su ljubljanske vežbe. 8) Članice su izvadale ljubljanske vežbe. 9) Članovi sprave: ruču i članice: ruču i konja; naraštaj: ruču i konja; ženska i muška deca: kozlića. 10) Sve kategorije (njih stotinu) izvadale su slikovite vežbe s obručima, zastavicama, batinama, čunjevima i vrcama, njih stotinu.

Vežbe su bile izvedene sasvim dobro i tačno na zadovoljstvo prisutne publike, koja je svaku vežbu pratila i aplauzom.

SOKOLSKO DRUŠTVO MAKARSKA

Naše društvo priredilo je 17. maja akademiju na uspomenu pogibije Zrinjskog i Frankopana. Proslavio je održao brat Paunović Ivo, muška i ženska deca, muški i ženski naraštaj izvadali su proste vežbe i igru suncobranama. Dečija diletantska sekcija nastupila je s igrokazom »Ivica i Marica«.

Uspeh je bio vrlo dobar i sve tačke su pobrale burne aplauze. Poset bijaše odličan. Prihod je bio minimalan, jer se išlo da se omogućiti prosvetno i odgojno delovanje među najsirom slojevima naroda.

Župa Sušak - Rijeka

VINODOLSKO-USKOČKO OKRUZJE

Kao priprava za slet jadranskih sokolskih župa na Sušaku održan je zbor Vinodolsko-uskočkog okružja dne 14. maja u Novome, gde su se sabrala društva: Novi, Gričevica, Selce, Grižane, Bribir, te Sokolska četa Ledence. Imala su još prisustvovati društva: Senj i Sv. Jelena, koja su iz nepoznatih razloga izostala.

U 2½ sata formirala se povorka svih društava da u mimohodu prođu pred Dvor i pozdrave Kraljevsku Obitelj, koja se nalazi u Novome. Povorki priključilo se i mnogobrojno građanstvo, kojim je prisustvovalo oko 600 sokolskih pripadnika.

Manifestaciona povorka prošla je kroz grad, a onda se spustila na obalu i prošla pred Dvorom, gde je oduševljeno pozdravila Nj. V. Kraljicu, Prestolonaslednika Petra i prinčeve Tomislava i Andreja, koji su s terase pred »Hotel Lisnjom« veselo otdravljali.

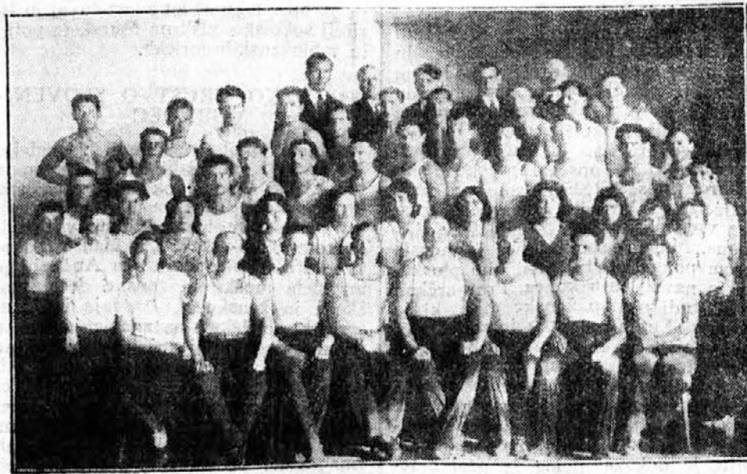
U obilžnoj šumici gde je imao da se održi zbor, pozdravio je sakupljene Sokole u ime domaćeg društva zamenik starešine br. dr. Paden. Sokolski okružni načelnik br. J. Jazbec izloživši svrhu ovog zbora, pozvao je prisutna društva na žilaviji i intenzivniji rad. Sledio je zatim pregled vežbi svih kategorija i slobodna zabava u prekrasnoj prirodi.

Na ovome zboru opazili smo uz mnoge utešljive pojave i nekeje ranjave strane našeg članstva. Tako pre slabost aktivnost, upadljiva nediscipliniranost i aljkava sokolska svest. Padala je u oči također i nedovoljna organizacija čitavog ovog zbora, čega se treba u buduće osobito klonuti. Učešće treba da je u svakom slučaju brojnije.

D. D.

II župski prednjački tečaj Sokolske župe Varaždin od 17. III do 26. III.

Učesnici žup. prednjačkog tečaja i zbora društvenih načelnika župe Sušak-Rijeka u Sušaku od 11. III do 15. III 1933. g.

**SOKOLSKA ČETA
JABLANAC**

Sokolska četa Jablanac priredila je 14. maja 1933. akademiju sa sledećim programom: 1) Deklamacija. 2) Predavanje o trezvenosti. 3) Proste vežbe ženske dece s vencima. 4) Simboličke vežbe muške dece. 5) Proste vežbe članstva. 6) Vežbe muške dece sa zastavicama. 7) Petorka-muško članstvo. 8) O Zrinjskim i Frankopanima, govorio br. Labaj. 9) »Kod zubara«, šaljiva igra i 1 čin.

Program je precizno izveden, vežbe su besprikorne održane, a šaljiva igra kod zubara izazvala je buru smeha kod publike.

Župa Šibenik - Zadar

SOKOLSKO DRUŠTVO MANDALINA

Na 29. travnja u počast uspomena Zrinjskog i Frankopana priredilo je društvo akademiju s vrlo obilnim programom. Na akademiju je došlo vrlo mnogo sveta: članova i nečlanova, pa velik broj nije mogao da uđe u prostoru školsku dvoranu. Uspeh je akademije u svakom pogledu bio odličan.

30. aprila ujutro prisustvovao je Soko korporativno opelu za upokoj Zrinjskog i Frankopana, a posle podne priredio je izlet peške u susjedno selo Zablac. Tu je naše društvo priredilo javnu vežbu u kojoj su učestvovali sve kategorije društva.

Na 6. o. m. priredilo je društvo reprizu akademije opet pred punom dvoranom.

U nedelju 14. svibnja poduzelo je Sokolsko društvo Mandalina izlet u Prvic Luku, gde je Sokolsko društvo Mandalina priredilo javnu vežbu istim rasporedom kao u Zablacu.

SOKOLSKA ČETA SMILČIĆ

Sokolska četa u Smilčiću održala je u nedelju 14. tek. zabavu s plesom. Ovo je prva zabava, koja se održava u mestu, a možemo sa zadovoljstvom konstatovati, da je uspeh bio preko svakog očekivanja. Program su vrlo dobro izvela školska deca. Na zabavi je svirao tamburački zbor br. matičnog društva Novigrad i ispunio program sa nekoliko odabranih komada.

Župa Tuzla

IZ NACELNIŠTVA ŽUPE

Za župski slet, koji će se održati u Tuzli dne 3 i 4. juna stigle su nam brojne prijave. Od 23. društava samo 4 neće učestvovati sletu. Za nastup u prostim vežbama najbrojnija je prijava članova (392). Sad će prvi puta vežbati članovi društava s članovima četa iste vežbe. Radi ovako velikog broja biće nam pregled vežbača na probama vrlo otežan, ako braća društveni načelnici ne shvate savestnije svoju dužnost, nego što je to dosadašnjih godina bio slučaj, t. j. dovede vežbače na slet, koji vežbe nisu ni približno dobro naučili. Dužnost je načelnika da pre svega uloži sav trud kako bi vežbači još pre polaska na slet vežbe dobro savladali, a onoga koji bilo usled svoga nemara bilo iz drugih razloga baš nikako nije vežbe naučio, da uopće na slet ne dovodi. Većina načelnika lakomisljeno prelazi preko toga, pa vodeći na slet neznalice u prostim vežbama teše sami sebe »neće se on u gomili ni primetiti, pa da ne znam kako greši«. Takova pretpostavka je skroz pogrešna i zato na sletovima ne možemo nikada videti onog preciznog i tačnog izvođenja prostih vežbi. Zašto vojska uvek imponira sa svojim nastupima. Zato, jer kod nje ni jedan vojnik ne sme da pogreši. Zato se brinu oficiri i podoficiri, koji ih vežbaju. A naši prednaci? Brinu li se i oni?

Nijednom načelniku ne može da služi na čast, ako članovi načelništva župe na probama moraju vežbače, pa makar samo jednog, iz njegovog društva isključiti radi pogrešnog vežbanja. Braćo načelnici, Vi možda nećete da se svojim vežbačima zamerite, pa da pojedincu otvoreno reknete: »Ti vežbe ne znaš, nego ostavljate to članovima načelništva župe. Ne ustručavajte se, jer obično onaj, koji vežbe ne zna sam je tome kriv, sigurno je vrlo neuredan u dolaženju na redovne vežbače časove, pa takav nije drugo ni zaslužio, nego da mu se rekne: »Ti vežbe ne znaš, ne možeš na slet, ni župski ni pokrajinski«.

Za takmičenja, koja su ove godine još otežana uvođenjem srednjeg odeljenja, prijavilo se članova i članica skoro dvostruki broj od onoga iz 1931. (zadnja župska opća takmičenja), a naraštaja nešto manje. Ukupan broj prijavljenih iznosi 194.

JAVNI ČAS U BUKINJU

Javni čas u Bukinju održan je 7. maja uz sudelovanje svih okolnih društava i četa. Svi smo bili vrlo znatiželjni na ljubljanske proste vežbe, koje ćemo prvi puta videti na javnom času. U tom pogledu nam je ovaj javni čas pokazao gde leže greške i da su naročito članovi još daleko od toga da bi vežbe znali. Članovi četa su vežbali samo dva sastava, i može se reći da su prvi sastav bolje i složnije odvežbali od članova društava. — Ovom prilikom upozoravamo sve načelnike da smo najčešće primetili pogreške u gibanju rukama u IV taktu I i IV taktu II vežbe. Obratite na ovo naročitu pozornost i nastojajte greške otkloniti. Nadalje upozoravajte vežbače da pazе na pokrivanje i ravnane bez obzira da li su na vežbalištu značke ili ne. I u tome smo u Bukinju imali prilike da vidimo grešaka. Najlošije je vežbao ženski naraštaj, dok su nas članice iznenadile. Do sada smo navikli da one uvek greše, a ovaj puta su se dobro držale. Ali mislimo da ih neće moći nikada naučiti da ni za vreme odmora ne smiju popravljati toaletu, okretati se, dapače i razgovarati. To im je izgleda urođena mana. Sve ostale kategorije vežbale su srednje, sa dosta grešaka. Muška deca su bila razmerno dobra, ali kod njih kao i kod članova četa trebali su prednaci pripaziti, da budu jednoobrazno svi obučeni. Kad 34 seljaka imaju bele hlače, a 1 crne, onda to ne izgleda nikako lepo, niti ima zato opravdanja. Vežbala su i starija braća, samo što smo među ovima videli toliko mladolikih lica, da im naziv »stariji« nikako lepo ne pristoji.

Ovaj javni čas jednog od najmanjih društava u župi prošao je u vrlo lepom raspoloženju, pa su se posetioci vrlo ugodno osećali i lepo proveli jedno poslepodne u gostoljubivom sokolskom krugu.

IZ OKRUŽJA BRČKO

Dne 14. maja održani su u Brčkom društveni prednjački ispiti pred okružnom komisijom, kojoj je predsedavao načelnik župe. Od prijavljenih 7 kandidata ispit je položilo sa ocenom »sposoban« samo 4. To su: Brkić Simeun (Bos. Samac), Mihajlović Dana (Bijeljina), Jović Olga (Brčko), i Vukovojac (Olga Brčko). Odgovori, pa i ovi koji su ispit položili iz predmeta »Ideologija, Organizacija i Istorija«

ostavili su na komisiju utisak, da se u njihovim društvima niko ne brine za duševni uzgoj. Ova činjenica nikako ne služi na čast prosvetnim odborima tih društava, pa bi o tome trebali nadležni da poveru strogo račun. Uspeši ili neuspeši pojedinaca na prednjačkim ispitima daju najjasniju sliku o svestranosti ili jednostranosti u njegovom društvu.

Okružno načelništvo zaključilo je da se okružni prednjački tečaj održi u Brčkom od 4. do 13. avgusta, a javni nastup s takmičenjem četa dne 9 i 10. septembra. Većina društava ovog okruga nemaju redovnog saobraćaja sa sedištem okruga, pa je lični kontakt veoma otežan, što će svakako uticati na rezultate tog okružja.

SOKOLSKO DRUŠTVO BOS. BROD

Tokom meseca aprila održana su u našem društvu dva predavanja, koja su vrlo dobro uspeša.

Prvo predavanje održao je 22. aprila br. dr. Jovan Radović, opšt. lekar, o temi: »Bojni otrovi i odbrana od njih«. Predavanje je vanredno dobro posedeno. Drugo predavanje održao je 29. aprila br. dr. M. Prelog i to: »Kruh naš svagdanji«, u kojem je br. predavač govorio o hranjivim tvarima i njihovom uticaju na organizam. Zatim je govorio o štetnom uticaju alkohola na organizam.

Župa Varaždin

MEDIMURSKI SLET U DONJEM KRALJEVCU

U nedelju 11. juna ove godine održaje se u Donjem Kraljevcu slet Sokolstva iz Medimurja. Ujutro u pola 9. je doček gostiju na stani. Pre podne održaće se okružna natecanja, koja su obavezna za sva društva i čete iz Medimurja. O podne biće veliki manifestacioni zbor Sokolstva na kome će uzeti učešća svi sakupljeni Sokoli i narod tog kraja. Posle podne u pola 4. održava se javna vežba, a nakon iste narodno veselje. Pripreme za taj slet su u punome toku, pa će ta sokolska priredba biti lepa nacionalna slava na ovoj istaknutoj tački naše severne granice.

ŠIRITE SOK. GLASNIK

NATECANJA SOKOLSKE ŽUPE VARAŽDIN

U nedelju 28. maja ove godine održavaju se treća natecanja ove naše najmlađe župe. Natecanja biće na letnjem vežbalištu Sokolskog društva Varaždin. Početak natecanja u 6 sati ujutro. Ta natecanja biće ujedno izbirna takmičenja za savezna međusokolska natecanja u Ljubljani. Seoske sokolske čete boriće se tom prilikom za dragoceni srebrni lovor-venac, koji je Nj. V. Kralj poklonio prigodom I župskog sleta kao prelazni dar za najbolju četu župe. Prošle godine osvojila je taj venac Sokolska četa Macinec. Među svim jedinicama župe vlada veliki interes i za ovogodišnja natecanja. Posle podne nastupiće svi takmičari na javnoj vežbi Sokolskog društva Varaždin.

Župa Zagreb

SOKOLSKO DRUŠTVO BREGANA

Ovdašnje Sokolsko društvo priredilo je 14. maja akademiju posvećenu uspomeni hrvatskih mučenika Petra Zrinjskog i Frana Krsta Frankopana. Akademija je započela prigodnim predavanjem društvenog prosvetara Zdenka Dolinara, našto su sledili nastupi svih vežbačkih kategorija. Nakon tehničkih nastupa sledio je dečji igrokaz u dva čina: »Pogibija Zrinjskog i Frankopana«, od Lj. Krajačića. Akademiju je zaključio nastup članskog pevačkog zbora, koji je otpevao dve pesme: »Oj Doberdoba« i »Jadransko More«.

SOKOLSKA ČETA DONJI BOGIĆEVCI

14. V. 1933. održala je naša četa prvu zabavu sa sledećim programom: 1) Vežbe članova za pokrajinski slet u Ljubljani. 2) »Običan čovek« i 3) »Kaplar Milivoj na Kalimegdanu«, pozorišni komad.

Posle toga nastala je narodna igranka uz sudelovanje četnog tamburaškog zbora.

Program je izveden van svakog očekivanja, tako da je kod prisutnih izazvano veliko oduševljenje. Poset ove priredbe bio je vanredno dobar, a također i moralni i materijalni uspehi nisu izostali. Na ovoj priredbi nije se tečilo alkoholnih pića.

Bratje, sestrel

Pripravite se pravočasno za zlet u Ljubljani in Sušaku; nabavite vse potrebno za deco, naraščaj in članstvo pri najstarejši bratski tvrdki: **BRANKO PALČIĆ, dobavitelj Saveza SKJ ZAGREB, KR. MARIJE UL. 6; Brzoi. nasl. TRIKOTAŽA ZAGREB, TELEFON 26-77. PODRUŽNICA V BEOGRADU, BALKANSKA 24**
Vse potrebščine in drugo odgovarjajo predpisom Saveza SKJ. — Zahtevajte cenike in prospekte. Zmerne cene. — Solidna postrežba. 215-22

KLIJEJE
vseh vrst fotografij
ali risbah
izvršuje
najsolidnije

KLIJARNA ST-DEU
LJUBLJANA-BALMATINOVA 13

PRVA JUGOSLOVENSKA INDUSTRIJA
SPORTSKIH POTREPŠTINA

M. DRUCKER Zagreb, Ilica 39
Beograd, Pasaž
Akademije Nauka

NOVI specialni CIJENIK za SOK. DRUŠTVA
sa svim potrebnim uputama upravo **IZAŠAO!**

MESTNA HRANILNICA LJUBLJANSKA

LJUBLJANA, PREŠERNOVA ULICA ŠT. 3
S PODRUŽNICO NA MIKLOŠIČEVI CESTI 13
je najveća regulativna hranilnica v Jugoslaviji

Ima vlog nad 430.000.000- Din, rezervnih zakladov pa nad 10 mil. dinarjev 251-3

Za pupilne naložbe pa sodni depozitni odelček, za varčevanje mladine izdaja domaće hranilnice, za pošiljanje po pošti pa svoje položnice. Za vse vloge jamči mestna občina z vsem svojim premoženjem in davčno močjo. — Hranilnica kupuje in prodaja tudi devize in valute najkulantnije. Ta posel opravlja v svoji podružnici na Miklošičevi cesti št. 13. Telefon centrale št. 2018 in 2616, podružnice št. 2367. Čekovni račun pri Poštni hranilnici v Ljubljani, centrale št. 10.553, podružnice št. 10.138.

Uradne ure za stranke so od 8. do 12. ure

»Spomen - klinec«
Ekseri
za osvećenje sokolske zastave
najbolje i jevtino izrađuje
MIRKO ŠMAT, graver
Beograd, Terazije 1
248-21

Tko oglašuje, taj napreduje!

Vse tiskovine za sokolska društva
vse potrebne knjige za sokol. knjižnice
vsa vabilia, letake, lepake za sokolske prireditelje Vam natisne

Tiska šolske, mladinske, leposlovnne in znanstvene knjige. Ilustrira knjige v enobarvnem in večbarvnem tisku. / Tiska časopise, revije, vizitke, bloke, kataloge in mladinske liste. **Lastna tvornica šolskih zvezkov. Knjigovoznica** Odelček za učila z veliko zalogo slik naših velmož

KNJIGARNA V LJUBLJANI
PODRUŽNICA V MARIBORU
Tyrševa ulica št. 44

UČITELJSKA TISKARNA V LJUBLJANI
FRANČIŠKANSKA 6

ORAZEM-RIBNICA-DOBOL

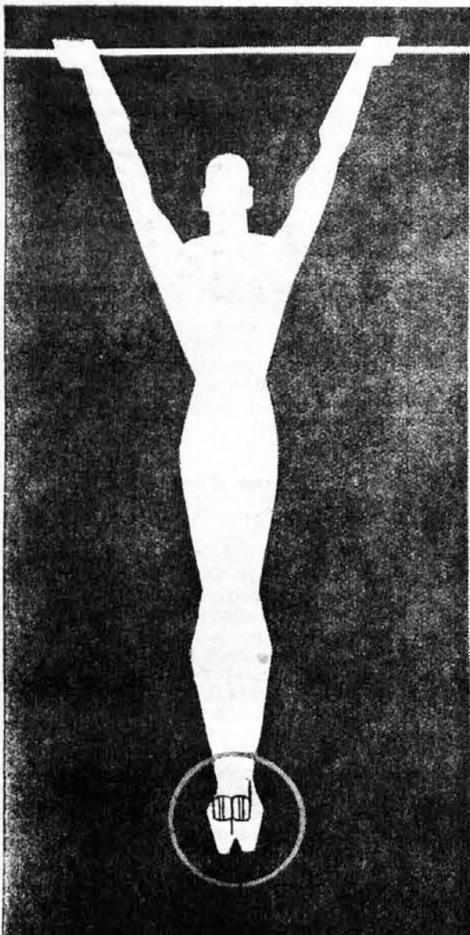
J O R

Izrađujemo propisne medicinske lopte:
za članstvo, težina 3 kg:
iz najbolje kože Din 495-
iz impregniranog platna " 415-
za članice i naraštaj, težina 2 kg:
iz najbolje kože Din 405-
iz impregniranog platna " 330-

JUGOSLOVENSKA SOKOLSKA MATICA
U LJUBLJANI (NARODNI DOM)

d o b a v l j a : **po cenl:**

Odela za žensku decu	od Din 40- do Din 45-
Gačice " " " " " " " " " " " "	" 30- " " 35-
Hlačice za mušku decu	" 30- " " 35-
Košulje crvene za mušku decu	" 35- " " 40-
Hlače za muški naraštaj	" 35- " " 40-
Košulje crvene za muški naraštaj	" 45- " " 50-
Marame bele za ženski naraštaj sa crvenim trakom	" 8-
Marame crvene za članice	" 8-
Košuljice bele za ženski naraštaj, platnene	" 25-
" " " " " " " " " " " "	" 35-
" " " " " " " " " " " "	" 50-
" " " " " " " " " " " "	" 35-
Trikotne hlače za članove, pamučne	od Din 70- do " 75-
Majice za članove	" 20- " " 25-
Cipele za vežbu	" 30- " " 40-
Pojas lakovani za svečanu odoru Ia	" 30-
" " " " " " " " " " " "	" 18-
Kape za svečanu odoru	" 48-
Znaki za kape	" 4-
" " " " " " " " " " " "	" 8-
Štof za svečanu odoru Ia	" 155-
" " " " " " " " " " " "	" 125-
" " " " " " " " " " " "	" 105-

SAVRŠENE ZA! TJELOVJEŽBU!

DIN **35**

ZA ŠKOLSKU
TJELOVJEŽBU
SOKOLSTVO
RITMIKU I
MAČEVANJE

BROJ	DIN.
26-33	29.-
34-42	35.-
43-46	39.-

Patona

